Пролетары ўсіх краін, еднайцеся!

Камуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

ЗВЯЗДА

ОРГАН ЦК І МІНСКАГА АБКОМА КП(б)Б

№ 103 (6682) | 6 мая 1940 г., панядзелак | ЦАНА 10 КАП.

СЁННЯ Ў НУМАРЫ:

Сустрэнем XVIII з'езд КП(б)Б новымі вытворчымі перамогамі. (Зварот калектыва мінскага станкабудаўнічага завода імені Кірава да ўсіх рабочых, калгаснікаў і інтэлігенцыі Совецкай Беларусі).

Узнагароджанне работнікаў Галоўпаўночморшляху.

Узнагароджанне работнікаў рэчнага транспарта.

Узнагароджанне работнікаў Азербайджанскай ССР.

Чацвертая Сесія Вярхоўнага Совета БССР. Спрэчкі па дакладу аб дзяржаўным бюджэце БССР на 1940 год. Прамова дэпутата Рабцава І. Н. — Прамова дэпутата Жур Е. К. — Прамова дэпутата Разэвіча М. В. — Прамова дэпутата Бургана І. М. — Прамова дэпутата Крук С. Л. — Прамова дэпутата Брасоўскага А. І.

ПАРТЫЙНАЕ ЖЫЦЦЁ:

Р. Рутман — Аб падрыхтоўцы партыйных сходаў.

Багданаў — Рэалізуем указанні камуністаў.

АРТЫКУЛЫ:

А. Альшванг — Вялікі рускі кампазітар.

Б. Жураў — За стопудовы ўраджай.

Н. Сурначоў — На сяўбе.

Ф. Жаўняк — Перадавая трактарная брыгада.

І. Новін — Сумная гісторыя з трактарамі.

Вл. Стальных — Шлях артыста.

ЗА РУБЯЖОМ:

Ваенныя дзеянні ў Нарвегіі.

Германскія паведамленні.

Англійскія і французскія паведамленні.

Англійскі друк аб паражэнні саюзнікаў у Нарвегіі.

Нарвежскі друк аб пагібелі саюзнікаў у Нарвегіі.

Саюзныя войскі эвакуіравалі Намсос.

Англійскія ваенныя мерапрыемствы ў Егіпце.

ПОЎНЫМ ЗАВЯРШЭННЕМ ВЕСНАВОЙ СЯЎБЫ СУСТРЭНЕМ XVIII З'ЕЗД КП(б)Б

2 мая ў сталіцы ордэнаноснай Совецкай Беларусі — горадзе Мінску — адкрыта Дошка Пачота калгасаў БССР. 6 калгасаў рэспублікі сваёй большэвіцкай работай на палях, на калгасных фермах заваявалі пачотнае права быць занесенымі на Дошку Пачота. [illegible]

Калгасы, якія ўдастоіліся высокай чэсці быць занесенымі на рэспубліканскую Дошку Пачота, з'яўляюцца прыкладам таго, як трэба змагацца за высокі сталінскі ўраджай. [illegible]

Поспехі калгасаў, занесеных на Дошку Пачота, не прышлі самі. [illegible]

Цяпер калгасы, занесеныя на Дошку Пачота, [illegible]

[illegible]

15 мая акрываецца XVIII з'езд КП(б)Б. [illegible]

Сустрэнем адкрыццё XVIII з'езда КП(б) Беларусі поўным завяршэннем [illegible]

шэннем веснавой сяўбы — баявая задача партыйных, комсамольскіх і совецкіх арганізацый рэспублікі.

Сотні калгасаў рэспублікі ўжо закончылі сяўбу зернявых і ільну, паспяхова завяршаюць пасадку бульбы і сяўбу астатніх культур. [illegible]

Нельга лічыць нармальнай і работу трактарнага парка рэспублікі. [illegible]

[illegible]

Рэдакцыі, супрацоўнікам і чытачам газеты «Пионерская правда»

Дарагія таварышы!

Віншую вас з вялікім святам — з пятнаццацігоддзем усесаюзнай газеты піянераў і школьнікаў — «Пионерская правда» — добрай і радаснай газеты, якой усе вы па праву можаце ганарыцца. [illegible]

Жадаю вам ад усёй душы новых поспехаў у справе выхавання адукаваных, [illegible] і Сталін.

Ваш М. КАЛІНІН.

Рэдакцыі газеты «Пионерская правда»

Рэдакцыя «Праўды» горача вітае [illegible]

Рэдакцыя «ПРАЎДЫ».

АГУЛЬНАГАРАДСКІ СХОД, ПРЫСВЕЧАНЫ ДНЮ БОЛЬШЭВІЦКАГА ДРУКУ

Учора ў Доме партыйнай асветы ў Мінску адбыўся агульнагарадскі сход рабочых і рабкораўскага актыва, прысвечаны Дню большэвіцкага друку. [illegible]

Сход закончыўся [illegible] тав. Кручкоў. [illegible]

СУСТРЭНЕМ XVIII З'ЕЗД КП(б)Б НОВЫМІ ВЫТВОРЧЫМІ ПЕРАМОГАМІ

Да ўсіх рабочых, калгаснікаў і інтэлігенцыі Совецкай Беларусі

Дарагія таварышы! 15 мая акрываецца чарговы XVIII з'езд Комуністычнай партыі большэвікоў Беларусі. [illegible]

Умацавалася сацыялістычная сельская гаспадарка. Калгасы і соўгасы змагаюцца за багатыя сталінскія ўраджаі.

Няўхільна расце прадукцыйнасць працы. Усенародны стаханаўскі рух адкрыў новыя крыніцы для далейшага ўздыму ўсёй народнай гаспадаркі.

Магутная індустрыя і сацыялістычнае земляробства з'яўляюцца моцнай асновай абароназдольнасці нашай радзімы. Совецкі Саюз уладае непераможнай Чырвонай Арміяй [illegible]

Набліжэнне XVIII з'езда КП(б)Б выклікала ў калектыве нашага завода імкненне яшчэ лепш працаваць, каб азнаменаваць з'езд новымі вытворчымі перамогамі.

Наш завод дабіўся нямалых поспехаў. У 1939 годзе вытворчая праграма выканана на 100,7 проц. Мы далі краіне 789 станкоў. Намі асвоена дзесяць тыпаў новых складаных станкоў. Прадукцыйнасць працы ўзрасла на 122,9 проц.

Але мы не супакойваемся на дасягну[illegible]

[illegible] Совецкай Беларусі з прапановай шырока разгарнуць спаборніцтва фабрык, заводаў, калгасаў, соўгасаў, МТС, устаноў, інстытутаў на дастойную сустрэчу з'езда.

Мы заклікаем калгаснікаў, работнікаў МТС і соўгасаў сустрэць XVIII з'езд [illegible]

Калектыў станкабудаўнічага завода імені Кірава бярэ на сябе наступныя абавязкі:

1. Да дня адкрыцця з'езда выпусціць прадукцыі на 550.000 рублёў — 116,0 проц. плана, у тым ліку 46 станкоў на суму 446 тыс. рублёў.

2. Выпусціць прадукцыі звыш плана на 30 тысяч рублёў.

3. Датэрмінова выканаць заказ для [illegible] прамысловасці па выпуску 16 [illegible]

4. Правесці на ўсіх участках і брыгадах збор рацыяналізатарскіх прапаноў у фонд XVIII з'езда КП(б)Б.

Усямерна разгортваючы стаханаўскі рух, даб'емся павелічэння ліку многастаночнікаў.

Новымі вытворчымі перамогамі сустрэнем XVIII з'езд большэвікоў Беларусі!

ПА ДАРУЧЭННЮ КАЛЕКТЫВА МІНСКАГА СТАНКАБУДАЎНІЧАГА ЗАВОДА ІМЕНІ КІРАВА ЗВАРОТ ПАДПІСАЛІ:

С. А. Гуліс, А. І. Золаў, І. А. Віслаухаў, Л. Ш. Гурвіч, А. І. Паскробка, Б. М. Шмуклерман, Г. Ш. Кантаровіч, Шавель, М. Н. Каган, Л. Л. Браўдэ, П. Ф. Купрэеў, І. С. Бірук, В. О. Лабудзь, Е. В. Коршун, П. І. Сарокін, В. Н. Маскаеў, Н. С. Гімельштэйн, Е. І. Майсееў.

Узнагароджанне работнікаў Галоўпаўночморшляху

Указам Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР за выдатныя заслугі ў справе асваення Паўночнага марскога шляху і раёнаў Крайняй поўначы, а таксама за ўзорную і самаадданую работу ў перыяд арктычных навігацый 1938 і 1939 гадоў узнагароджаны ордэнамі і медалямі Саюза ССР 374 работнікі Галоўпаўночморшляху.

Ордэнам Леніна ўзнагароджаны 7 чалавек: Белахаў Л. Ю. — былы начальнік палітупраўлення Галоўпаўночморшляху, цяпер начальнік палітупраўлення і намеснік Наркома Марскога Флота СССР, Гельгардт В. Ю. — механік Паўночморшляхзаводбуда, Ліп Я. С. — пілот Енісейскай авіялініі аэрафлота, Мелехаў А. П.—капітан ледакола, Сімкоў Ю. Я.—намеснік галоўнага інжынера мурманскага завода, Сарокін М. Я. — капітан ледакола «Ермак», Чэрнецкі А. П. — брыгадзір плотніцкай брыгады Паўночморшляхзаводбуда.

Ордэнам «Красная звезда» ўзнагароджаны 7 чалавек: Алексееў А. Д.—пілот,— Герой Совецкага Саюза, раней узнагароджаны двума ордэнамі Леніна і ордэнам Чырвонага сцяга, Задкоў В. Н. — пілот маскоўскай авіягрупы, Купчын Г. Е. — камандзір ігарскага авіятрада, Рабчыкаў В. П.—намеснік начальніка Палітупраўлення Галоўнага ўпраўлення Паўночнага марскога шляху, Стракалоўскі М. В. — намеснік начальніка Галоўпаўночморшляху, Сыраквашa Н. Л. — пілот маскоўскай авіягрупы, Шэвелёў М. І. — намеснік начальніка Галоўпаўночморшляху, Герой Совецкага Саюза, раней узнагароджаны двума ордэнамі Леніна.

Ордэнам Працоўнага Чырвонага Сцяга ўзнагароджаны 47 чалавек. Сярод іх: Балакшын Л. Л. — старшы гідролаг арктычнага інстытута, Вазбуцкі Г. Л. — старшы геолаг арктычнага інстытута, Васільеў В. В. — капітан танкера «Юкагір», Дзюба В. П. — другі сакратар Таймырскага акругкома ВКП(б), Драгайцаў Д. А. — навуковы супрацоўнік арктычнага інстытута, Жэлезнякоў Н. С. — сакратар Мурманскага абкома ВКП(б), Жорніцкі Е. Л. — начальнік Якутбуда Паўночморшляху, Камінаў А. Е. — намеснік начальніка ўпраўлення палярнай авіяцыі, Балабаеў Г. Г. — механік палярнай станцыі мыса Чэлюскін, Кулакоў П. Х. — сакратар Краснаярскага крайкома ВКП(б), Кучэрын К. Е. — капітан ледакола «Ленін», Лістоў Л. В. — дыспетчар палярнай станцыі мыса Чэлюскін, Мазурук І. П. — начальнік упраўлення палярнай авіяцыі, Герой Совецкага Саюза, раней узнагароджаны ордэнам Леніна і ордэнам «Красная звезда», Нікіцін І. М. — намеснік начальніка ўпраўлення палярных станцый, Агароднікаў Г. П. — сакратар Архангельскага абкома ВКП(б), Паўлоўскі А. Т. — матрос 1-га класа ледакольнага парахода «Сибиряков», Панфілаў В. І. — начальнік Архангельскага ўпраўлення НКВД, Пегаў Н. М. — сакратар Прыморскага абкома ВКП(б), Радзіеўскі В. А. — капітан гідраграфічнага судна «Торос», Сідараў А. П. — начальнік упраўлення рэчнага транспарта Галоўнага ўпраўлення Паўночнага марскога шляху, Старасцін М. І. — сакратар Мурманскага абкома ВКП(б), Сцепаненка І. Л.—сакратар Якуцкага абкома ВКП(б), Цягунін А. Н. — капітан, пілот маскоўскай авіягрупы, Теўлянта — старшыня выканкома Чукоцкага акруговага совета дэпутатаў працоўных, Шманеў С. В. — начальнік палярнай станцыі на востраве Уедзінення.

Ордэнам «Знак почета» ўзнагароджаны 88 чалавек. Сярод іх: Анін Н. П. — намеснік начальніка ўпраўлення марскога транспарта, раней узнагароджаны ордэнам Леніна і ордэнам Чырвонага сцяга, Берднікаў Н. В. — капітан ледакольнага парахода «Малыгин», Бандарэнка А. А. — начальнік порта Дзіксон, Гідулянаў А. С. — капітан ледакольнага парахода «Сибиряков», Гузелін С. С. — боцман ледакола «Красин», Капітохін А. Г. — намеснік начальніка ўпраўлення палярных станцый, раней узнагароджаны ордэнам Чырвонага сцяга, Казлоўская Т. І.— радыстка палярнай станцыі в. Рускі, Кротаў В. С. — боцман ледакольнага парахода «Малыгин», Панамароў П. А.— капітан парахода «Узбекистан», раней узнагароджаны ордэнам Працоўнага чырвонага сцяга і ордэнам «Красная звезда», Шарбаранаў Л. К. — капітан ледакольнага парахода «Русанов», Шыршоў П. П. — намеснік начальніка Галоўпаўночморшляху, Герой Совецкага Саюза, раней узнагароджаны двума ордэнамі Леніна, ордэнам «Красной звезды» і ордэнам Працоўнага Чырвонага сцяга, Шухер А. С.— начальнік порта Тіксі.

Медаллю «За трудовую доблесть» ўзнагароджаны 97 чалавек, **медаллю «За трудовое отличие»** ўзнагароджаны 128 чалавек.

(ТАСС).

Узнагароджанне работнікаў рэчнага транспарта

Прэзідыум Вярхоўнага Совета СССР за паспяховую работу ў галіне ўмацавання і развіцця рэчнага транспарта ўзнагародзіў ордэнамі і медалямі Саюза ССР 212 работнікаў рэчнага транспарта.

Ордэнам Леніна ўзнагароджаны 9 чалавек, у тым ліку таварышы Л. С. Варанкоў—механік парахода «Манычстрой» волгатанкера, М. Ф. Ерахоў—капітан парахода «Павлин Виноградов», І. Г. Залетаў—токар балакаўскага суднарамонтнага завода, Е. І. Ілюніна—брыгадзір жаночай брыгады горкаўскага порта, К. А. Князева—электразваршчыца завода «Старый бурлак» камскага параходства, Ф. С. Маёраў—капітан парахода «Н. Островский» верхне-волжскага параходства, І. П. Токарэў—капітан парахода «Пятилетка» камскага параходства, В. І. Сухарын—капітан парахода «Микоян» волгатанкера і Н. І. Чэрэмісін—інструктар па ўкараненню стаханаўскіх метадаў працы сухонскага параходства.

Ордэнам Працоўнага Чырвонага Сцяга ўзнагароджаны 19 чалавек, сярод іх таварышы С. А. Александрава—брыгадзір жаночай брыгады па зачыстцы суднаў нафтаўчастка № 1 волгатанкера, Н. А. Белоў — начальнік ленінградскага рэчнага порта, Ф. Р. Вдовін — токар суднарамонтнага завода імені Леніна, І. І. Дорахаў — капітан-настаўнік днепроўскага параходства, Д. П. Зверэў — майстар-інструктар баброўскага суднарамонтнага завода заходне-сібірскага параходства, Л. І. Кустоў — галоўны інжынер волжскага басейнавага ўпраўлення шляху, З. А. Шашкоў — Народны Камісар Рэчнага Флота, А. Н. Чудзінаў — лоцман буксірнага парахода «Чегрес» камскага параходства і іншыя.

Ордэнам «Знак Почета» ўзнагароджаны 53 чалавекі, у тым ліку таварышы В. Г. Амінін — галоўны інжынер і нам. начальніка ўпраўлення верхне-волжскага параходства, А. Ф. Блідман — кансультант аператыўнай групы НКРэчфлота, раней узнагароджаны ордэнам Працоўнага чырвонага сцяга, Н. М. Бушкоўскі — механік парахода «Роза Люксембург» паўночнага параходства, М. І. Волскі—прафесар, доктар тэхнічных навук, загадчык кафедрай супраціўлення матэрыялаў горкаўскага інстытута інжынераў воднага транспарта, А. С. Дзёмін — інжынер-вынаходнік, работнік верхне-волжскага параходства, А. Ф. Петрычэнка — бакеншчыца сярэдне-копанаўскага пераката астраханскага тэхнічнага ўчастка волжскага ўпраўлення шляху, П. І. Пронін—рэдактар газеты «Водный транспорт». І. А. Полушкін — капітан парахода «Профессор Мечников» канала Масква—Волга, І. Л. Фёдараў — грузчык прыстані Сталінград ніжне-волжскага параходства, І. Н. Чэвак—сакратар партбюро днепрапетроўскага порта, С. Ф. Чэснакоў — капітан нафтавоза «Степан Разин» волгатанкера і іншыя.

Медаллю «За трудовую доблесть» ўзнагароджаны 56 чалавек, **медаллю «За трудовое отличие»** — 75 чалавек. (ТАСС).

УЗНАГАРОДЖАННЕ РАБОТНІКАЎ АЗЕРБАЙДЖАНСКАЙ ССР

БАКУ, 3 мая. (ТАСС). У азнаменаванне 20-годдзя з дня ўстанаўлення совецкай улады ў Азербайджане Прэзідыум Вярхоўнага Совета Азербайджанскай ССР узнагародзіў пачотнай граматай Вярхоўнага Совета рэспублікі 918 выдатных работнікаў прамысловасці, сельскай гаспадаркі і культуры. 3 чалавекам прысвоены званні заслужанага дзеяча навукі Азербайджанскай ССР, 11 — званне народнага артыста. Званне заслужанага дзеяча мастацтваў Азербайджана атрымалі 30 чалавек, заслужанага настаўніка школы Азербайджанскай ССР — 82, заслужанага ўрача рэспублікі — 23, заслужанага артыста рэспублікі — 39.

Апрача таго, за выдатную работу на вытворчасці і поспехі, дасягнутыя ў разгортванні стаханаўскага руху і сацыялістычнага спаборніцтва на прадпрыемствах нафтавай прамысловасці, загадам Наркома Нафтавай Прамысловасці СССР тав. Л. М. Кагановіча ўзнагароджаны значком «Отличник социалистического соревнования Наркомнефти СССР» 782 і «Похвальным листом Наркомнефти» 399 стаханаўцаў і ўдарнікаў нафтаздабываючай і нафтаперагоннай прамысловасці, нафтавага машынабудаўніцтва і будаўніцтва.

Рэспубліканская нарада па пытаннях будаўніцтва

Учора ў Соўнаркоме БССР адкрылася рэспубліканская нарада па пытаннях будаўніцтва. У нарадзе прымаюць удзел прадстаўнікі наркаматаў, облвыканкомаў усходніх і заходніх абласцей БССР, дырэктары і галоўныя інжынеры абласных і рэспубліканскіх будаўнічых трэстаў, работнікі дзяржбудкантроля і іншыя.

З дакладам аб выніках капітальнага будаўніцтва 1939 г. і задачах будаўніцтва ў рэспубліцы ў 1940 годзе выступіў нам. старшыні СНК БССР тав. Захараў. У сваім выступленні тав. Захараў даў падрабязны аналіз работ праектных і будаўнічых арганізацый БССР.

Затым намеснік старшыні Вілейскага облвыканкома тав. Конікаў і намеснік старшыні Баранавіцкага облвыканкома тав. Абраменка інфарміравалі аб тым, як ідзе будаўніцтва ў заходніх абласцях БССР. Яны ўказвалі на непаваротлівасць Наркамасветы ў разгортванні будаўніцтва школ у заходніх абласцях. Выступалі таксама прадстаўнікі Наркамасветы — тав. Аніскоў, Гомельскага облбудтрэста— тав. Красін і інш. Сёння нарада прадаўжае сваю работу.

Вялікі арктычны пералёт

... На Цэнтральным аэрадроме ў Маскве плаўна прызямлілася велізарная чатырохматорная аранжавая машына «СССР-Н-170», пілатыруемая Героем Совецкага Саюза, камбрыгам М. В. Вадап'янавым. У гэты дзень споўніўся роўна месяц з таго часу, як самалёт тав. Вадап'янава вылецеў з Масквы ў вялікі арктычны пералёт па палярных станцыях Галоўпаўночморшляху да Чукоткі і назад.

За 84 лётныя гадзіны самалёт «СССР-Н-170» прайшоў больш 15 тысяч кілометраў па маршруту Масква—Архангельск—Амдэрма—Ігарка—заліў Кажэўнікава—бухта Тіксі—бухта Амбарчык—мыс Шмідта—Анадыр і адтуль па таму-ж маршруту назад. Пералёт гэты з'явіўся першым камерчаскім і пасажырскім рэйсам па новай арктычнай трасе, — рэйсам, які цалкам апраўдаў сябе: самалёт даставіў на палярныя станцыі 13 пасажыраў і некалькі тон грузаў, а назад на вялікую зямлю, апрача грузу, прывёз 24 пасажыры.

Зваротны пералёт — з мыса Шмідта да Архангельска — быў праведзен у рэкордна кароткі тэрмін — 7 дзён. Ад гэтага часу паветраная траса Масква—Чукотка стала аблётанай, нармальнадзеючай паветранай магістраллю Поўначы.

За час рэйса экіпаж самалёта зрабіў некалькі каштоўных, маючых вялікае значэнне, удакладненняў на трасе. Так, напрыклад, да гэтага часу лічылася, што абрыў Цэнтральна-Сібірскага плато паміж Енісеем і Хатангой, які перасякае трасу, мае вышыню ў 700 метраў. На справе-ж вышыня яго аказалася каля двух тысяч метраў. Лётчыкі вызначылі таксама вышыню безымяннага горнага хрыбта, размешчанага паміж Індыгіркай і Калымай. Да гэтага часу вышыня гэтага хрыбта не была вядома.

На зваротным шляху самалёт «СССР-Н-170» зрабіў папярэднюю лёдавую разведку на ўчастках мыс Шмідта — бухта Амбарчык і Байдарацкая губа — Югорскі шар.

Удзельнікі пералёту даставілі зімоўшчыкам палярных станцый пісьмы, свежыя газеты і журналы, пасылкі. На палярных станцыях яны рабілі даклады аб рашэннях Шостай Унечарговай Сесіі Вярхоўнага Совета СССР, аб важнейшых унутрысаюзных падзеях і міжнародным становішчы.

Ал. МІР.

НА РАДЗІМЕ ЧАЙКОЎСКАГА

ВОТКІНСК (Удмурцкая АССР). 5 мая. (ТАСС). З вялікай любоўю працоўныя Воткінска — радзімы П. І. Чайкоўскага адзначаюць 100-годдзе з дня нараджэння свайго вялікага земляка. У нядаўна адкрыўшымся музеі імені Чайкоўскага сабрана многа цікавых экспанатаў, расказваючых аб жыцці і творчасці кампазітара, аб мінулым горада, гісторыі Воткінскага завода, начальнікам якога ў сярэдзіне мінулага века працаваў бацька Чайкоўскага.

Напярэдадні Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі ў захалусным Воткінску налічвалася ўсяго 6 тысяч жыхароў.

Зараз горад не пазнаць. Гэта прамысловы і культурны цэнтр з 41 тысячай жыхароў. Дзесяткі параходаў, пабудаваных на верфях Воткінскага завода, баразняць воды Волгі і Камы. Магутныя экскаватары, землечарпалкі, складаныя драгі для золатапрамысловасці далі краіне воткінскія машынабудаўнікі.

На прадпрыемствах і ва ўстановах адбыліся гутаркі, даклады, партыйна-комсамольскія сходы, прысвечаныя памяці кампазітара. Пры доме-музеі імені Чайкоўскага адкрываецца музыкальная школа.

ПАРТЫЙНАЕ ЖЫЦЦЁ

АБ ПАДРЫХТОЎЦЫ ПАРТЫЙНЫХ СХОДАЎ

Партыйныя сходы павінны з'яўляцца школай бальшавіцкага выхавання комуністаў. Яны павінны памагаць кожнаму члену і кандыдату партыі, далучаць іх да партыйнага жыцця, узбагачаць вопытам партыйнага кіраўніцтва. [illegible]

[illegible]

Многія партарганізацыі раёна сапраўды па-сур'ёзнаму рыхтуюцца да партсходаў, ставяць надзённыя пытанні, [illegible]

[illegible] носяцца зусім нечаканыя рашэнні, не [illegible]

Р. РУТМАН,
сакратар Варашылаўскага РК КП(б)Б г. Мінска.

Рэалізуем указанні комуністаў

На справаздачна-выбарным сходзе партарганізацыі нашай фабрыкі комуністы справядліва крытыкавалі партбюро за дрэнную пастаноўку палітычна-масавай работы сярод беспартыйных і недастатковы рост партарганізацыі, у асаблівасці за лік рабочых вядучых прафесій. Многа гаварылі комуністы аб становішчы партыйнай прапаганды, рабоце з маладымі комуністамі, кіраўніцтве цэхавымі партарганізацыямі. У прынятым рашэнні партсход абавязаў новае партбюро ўдзяліць гэтым пытанням максімум увагі.

Як-жа мы рэалізуем гэтыя ўказанні? У распрацаваным плане партыйна-масавай работы мы ўлічылі крытычныя заўвагі комуністаў і дабіліся ўжо раду поспехаў у нашай рабоце. Значна палепшылася пастаноўка палітычнай агітацыі. Штодзённа ў цэхах, брыгадах і зменах праводзяцца гутаркі, чыткі газет на розныя тэмы. Для палітагітатараў створан пастаянна дзейнічаючы семінар. Перыядычна для рабочых фабрыкі наладжваюцца даклады аб знешняй і ўнутранай палітыцы совецкага ўрада.

У рэзультаце палепшання палітычна-масавай работы растуць рады партарганізацыі. За апошнія паўтара месяца мы прынялі ў кандыдаты партыі 6 чалавек. Сярод іх — лепшы стаханавец-прадзільшчык т. Waранчук, старшы качагар ТЭЦ стаханавец тав. Чуміс, турбініст ТЭЦ стаханавец т. Камкоў, стаханавец-электрык т. Крукоўскі і іншыя.

Значна палепшылася работа з кандыдатамі партыі. Члены партыі сістэматычна праводзяць з імі гутаркі аб рабоце і вучобе. Кандыдат партыі з 1933 года машыніст т. Інукоў да справаздачна-выбарнага партсхода не меў партыйнага даручэння і фактычна быў адарван ад партыйнага жыцця. Варта было нам сур'ёзна заняцца гэтым таварышом, аказаць яму практычную дапамогу, і ён стаў адным з актыўнейшых членаў партарганізацыі, акуратна выконвае партыйныя даручэнні, добра арганізаваў мопраўскую работу ў цэху. Зараз т. Інукоў прынят у члены партыі. Непрыкметнай доўгі час была работніца-стаханаўка адбельнага цэха, кандыдат партыі з 1937 года т. Купрыянава. Цяпер яна таксама ўцягнута ў актыўную партыйную работу, прынята ў члены партыі. Такіх прыкладаў можна было-б прывесці многа. Усяго за паўтара месяца ў члены партыі пераведзена 15 кандыдатаў.

Па-дзелавому ўспрынялі ўказанні комуністаў на справаздачна-выбарным сходзе і сакратары цэхавых партарганізацый. Штомесяц яны складаюць планы работы, да распрацоўкі якіх прыцягваюцца радавыя комуністы. На цэхавых партсходах ставяцца актуальныя пытанні. У рэзультаце гэтага рад цэхаў стаў лепш працаваць, палепшыў якасць прадукцыі. Партбюро сістэматычна склікае сакратароў цэхавых партарганізацый, інструктыруе іх і аказвае практычную дапамогу ў штодзённай рабоце.

БАГДАНАЎ,
сакратар партбюро шоўкавай фабрыкі ім. Куйбышэва.

Трактарыстка Вальчанскай МТС (Драгоскі раён, Палескай вобласці) Феня Сафронаўна [illegible]

НА СЯЎБЕ

[illegible]

— Пасадзіў гектар, а больш нельга: глеба вільготная. Яшчэ вада не сышла.

— Дарэмна вы яго папракаеце, тав. старшыня, — заўважыў Змітрок Бондараў. — Ён менш бульбы пасадзіў, затое палвечар закончыць сяўбу пшаніцы.

Змітрок расказаў нам, як у калгасе прымяняецца ўвесь комплекс агратэхнічных мерапрыемстваў. Зяблілі поле восенню. Вясной, як толькі падсохла глеба, пабаранавалі яе і ўзаралі. Пасля гэтага ўнеслі па 40 тон торфагноевага кампосту, а пад бульбу — па 70 тон. У дадатак у глебу будзе ўнесена ў якасці падкормкі больш 30 тон. мінеральных угнаенняў.

У мінулыя годы калгас атрымаў даволі высокія ўраджаі. Ён удзельнічаў на Ўсесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўцы і атрымаў дыплом 2-й ступені, матацыкл і 5 тыс. рублёў. Вялікі вопыт і дасягненні ў сельскай гаспадарцы, адлюстраваныя на выстаўцы, калгас шырока прымяняе ў сябе. Сяўба праводзіцца выключна кандыдыйным насеннем. Яго тройчы ачысцілі на «Трыумфе». Чыстата пшаніцы дасягнула 99 проц., ільносемя — 99,8, аўса — 99 проц. Абедзве брыгады стараюцца пасеяць зернавыя радковым спосабам.

Якраз перад сяўбой набылі радковую ільняную сеялку. Брыгады распрацавалі графік скарыстання яе. Сеюць у дзве змены.

— Стараюцца брыгады, — гаворыць старшыня, — спаборнічаюць, заключылі дагавор, а па дагавору трэба сабраць з гектара па 100 пудоў зернавых і па 250 цэнтнераў бульбы.

Н. СУРНАЧОЎ.

Гомельскі раён.

ЗА СТОПУДОВЫ ЎРАДЖАЙ

[illegible]

Б. ЖУРАЎ, старшыня калгаса «Новы беларус», Брагінскага раёна.

ПЕРАДАВАЯ ТРАКТАРНАЯ БРЫГАДА

ХОЙНІКІ. [illegible]

Ф. ЖАУНЯН.

Сумная гісторыя з трактарамі

КАЛІНКАВІЧЫ. (Спэц. кар. «Звязды»). Яшчэ зімой Наркамат соўгасаў БССР выявіў, што ў соўгасе «Х-годдзе БССР», Любаньскага раёна, трактарны парк складаецца з машын старых марак, знасіўся і не можа з поспехам выканаць веснавыя работы. Падлічылі інвентар і знайшлі лішнія трактары ў соўгасах «Перамога сацыялізма» і «Судкова», Хойніцкага раёна. Рашылі пасля завяршэння рамонта перакінуць гэтыя машыны ў соўгас «Х-годдзе БССР».

У канцы сакавіка механік соўгаса «Х-годдзе БССР» тав. Чарнагаловы адправіўся ў Хойніцкі раён за трактарамі. У соўгасах «Перамога сацыялізма» і «Судкова» яго сустрэлі непрыязна і прапанавалі два зусім неадрамантаваныя трактары, а з астатніх трох знялі радыятары і магнето. Чарнагаловы не згадзіўся на гэта і паехаў дадому. Пакуль тут спрачаліся, платформы, заказаныя пад пагрузку трактараў, былі скарыстаны іншымі арганізацыямі, і машыны асталіся на месцы. Даведаўшыся аб такім зыходзе справы, Наркамат соўгасаў БССР у красавіку месяцы прапанаваў дырэктарам соўгасаў «Перамога сацыялізма» і «Судкова», каб яны неадкладна перадалі соўгасу «Х-годдзе БССР» трактары ў поўнай спраўнасці. 15 красавіка тав. Чарнагаловы зноў едзе ў Хойніцкі раён і знаходзіць, што трактары паранейшаму не адрамантаваны. Гнаць іх на станцыю сваім ходам было немагчыма. Праз некаторы час з горам папалам трактары сабралі ў дарогу. З 22 красавіка яны знаходзяцца на станцыі Хойнікі. Каля трактараў дзень і ноч сядзіць тав. Чарнагаловы, вартуе іх і пасылае тэлеграмы ў соўгас «Х-годдзе БССР» і Наркамат з просьбай выслаць платформы для пагрузкі машын.

Наркамат соўгасаў, распарадзіўшыся аб высылцы прадстаўніка для прыёмкі трактараў, забыўся даць заказ на платформы. І цяпер яшчэ невядома, калі яны будуць заказаны. У рэзультаце 5 трактараў магутнасцю ў 150 конскіх сіл не скарыстоўваюцца, механік соўгаса ўжо 40 дзён знаходзіцца ў камандыроўцы, трацячы марна дзяржаўныя грошы. Мала гэтага, у апошнія дні дырэктар соўгаса «Х-годдзе БССР» тав. Смірноў даў яму ў дапамогу рабочага тав. Барысевіча. Такім чынам яшчэ адзін чалавек адарван ад карыснай работы на полі.

Гэты канкрэтны факт ярка адлюстроўвае стыль кіраўніцтва Наркамата соўгасаў БССР веснавой сяўбой.

І. НОВІК.

Веснавая сяўба ў калгасах і соўгасах

На 30 красавіка калгасы і соўгасы Саюза засеялі 37.444 тыс. гектараў яравых — 45 проц. плана. Фронт палявых работ прасоўваецца ўсё далей, к поўначы. Прыступілі да масавай сяўбы ў Кіраўскай і Молатаўскай абласцях. На поўдні ўжо тысячы калгасаў завяршылі сяўбу ўсіх яравых культур. Выканалі план веснавой сяўбы калгасы Кабардзіна-Балкарыі і Паўднёва-Казахстанскай вобласці.

(ТАСС).

ДА ДЭКАДЫ БЕЛАРУСКАГА МАСТАЦТВА Ў МАСКВЕ

ШЛЯХ АРТЫСТКІ

Сталіца сустракала сваіх легендарных герояў, адважных пераможцаў Арктыкі — чэлюскінцаў. [illegible]

[illegible] ...прафесара Палежаева ў спектаклі «Непакойная старасць». У ёй Е. Э. Міронава паказала нашаму гледачу характэрны вобраз рускай жанчыны-інтэлігенткі, палкай патрыёткі сваёй радзімы, разам са сваім мужам дапамагаючай піцерскаму пралетарыяту ў дні яго гераічнай барацьбы за совецкую ўладу.

У дэкадным спектаклі «Хто смяецца апошнім» Е. Э. Міронава выконвае ролю прыбіральшчыцы — цёці Каці, гэтай простай совецкай жанчыны. У гэтым вобразе разам з той мяккасцю і задушэўнасцю, якая была ў спектаклі «Непакойная старасць» мы бачым артыстку ў новых якасцях камедыйнага характару, якімі так удала валодае Е. Э. Міронава.

У другім дэкадным спектаклі «Апошнія» А. М. Горкага артыстка стварыла яркі, запамінаючыйся вобраз няні.

За выдатныя заслугі ў развіцці беларускага совецкага мастацтва прэзідыум Вярхоўнага Совета БССР прысвоіў Е. Э. Міронавай званне заслужанай артысткі рэспублікі.

Екацярына Эдуардаўна любіць сваю справу і аддае ёй усе свае здольнасці, усё сваё сэрца і талент.

З асаблівай пашанай і любоўю адносіцца Екацярына Эдуардаўна да тэатральнай моладзі, яна па-мацярынску клапоціцца і цікавіцца кожным маладым актором, дапамагае яму ў рабоце сваім багатым вопытам.

Вл. СТЭЛЬМАХ.

Вялікі рускі кампазітар

(Да 100-годдзя з дня нараджэння П. І. Чайкоўскага)

Пётр Ільіч Чайкоўскі тысячамі ніцей звязан з рускай культурай. Як мыслячы перадавы чалавек, ён ахваціў многія бакі і рысы сучаснай яму рускай рэчаіснасці і неаднаразова звярачаўся да гістарычнага мінулага сваёй радзімы. «...Я рэаліст і карэнны рускі чалавек», — пісаў ён. Гарачы патрыятызм Чайкоўскага накіроўваў яго, як і іншых лепшых рускіх людзей, на шлях сур'ёзнай крытыкі адмоўных бакоў рускай рэчаіснасці.

Аднак не толькі крытычныя адносіны да навакольнага асяроддзя жывілі вялікую творчую мысль Чайкоўскага. Станоўчыя сілы — вера ў народ, страсны гуманізм — натхняюць сімфоніі і оперы, рамансы і камерную музыку Чайкоўскага. Вялікі кампазітар глыбока разумеў перажыванні простых людзей, і таму яго музыка, як-бы разнастайна яна ні была, гучыць з непадражальнай шчырасцю і цудоўнай цеплынёй.

Чайкоўскі нарадзіўся і правёў першыя восем год у Воткінску, на Урале, дзе бацька яго займаў пасаду дырэктара завода. Магутная суровая прырода, а галоўнае — народныя песні ва ўсёй іх велічнай прыгожасці — вось уражанні, жывіўшыя ўспрыймальнае дзіцё. У пяцігадовым узросце хлопчык навучыўся ігры на фортэпіяна. Ужо тады вызначылася яго любоў да класічнай музыкі. Ён палюбіў Моцарта, якога шанаваў усё жыццё і лічыў ідэалам мастака і чалавека. Выхаванне маленькага музыканта вызначалася сардэчнай атмасферай, панаваўшай у сям'і.

Поўным кантрастам да сямейнай абстаноўкі з'явілася пецярбургскае вучылішча правазнаўства, дзе Чайкоўскі вучыўся дзевяць год. Вучылішча было прапітана духам нікалаеўскай салдатчыны, у ім працвіталі агідныя нравы. Адарваны ад маці і сям'і, акружаны грубымі людзьмі, хлопчык перажыў цяжкую маральную ломку, але вышаў з яе пераможцам. Ён паспяхова прадаўжае заняткі фортэпіяннай ігрой і па сканчэнні вучылішча атрымлівае некаторую вядомасць у пецярбургскіх салонах у якасці добрага піяніста і кампазітара-дылетанта.

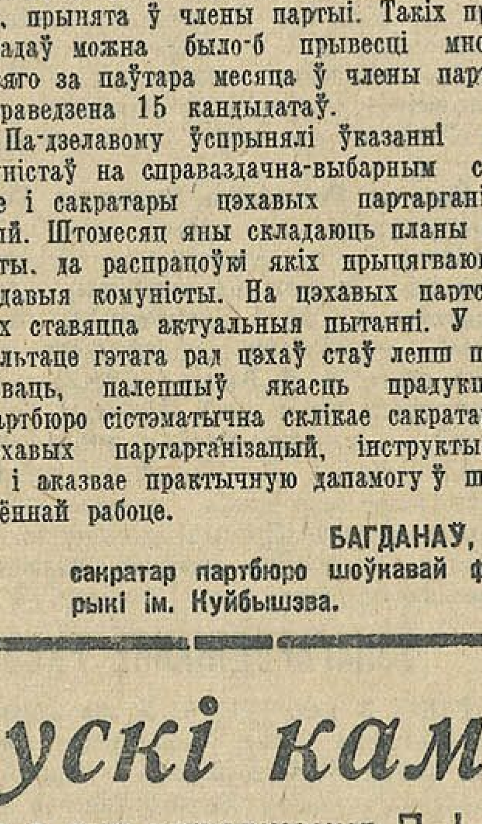

У гэты час Чайкоўскі служыў у міністэрстве юстыцыі. Але чыноўніцкая дзейнасць не задавальняла яго, і ён рашае кінуць службу. У 1862 годзе Чайкоўскі паступае ў адкрыўшуюся ў Пецярбургу кансерваторыю. Ён быў вучнем Антона Рубінштэйна — кампазітара і вялікага піяніста. Юнак Чайкоўскі самааддана аддаецца вучэнню і ў гры з паланінай годы праходзіць курс кансерваторыі. Чайкоўскі едзе затым у Маскву і пачынае выкладчыцкую дзейнасць у Маскоўскай кансерваторыі. У гэтыя годы ён стварае рад выдатных твораў. Сярод іх «Кузнец Вакула» («Чаравічкі»), увертюра «Ромео і Джульета», сімфанічныя фантазіі «Бура» і «Францэска да Рыміні», множства рамансаў і фортэпіянных п'ес. Кіпучая энергія і тэмперамент барацьбіта штурхаюць кампазітара на шлях публіцыстыкі—у сваіх артыкулах ён бічуе невуцтва і бязгусціцу свецкай публікі, спекулянтаў ад мастацтва, горача абараняючы інтарэсы рускай музыкі.

Стамляючая педагагічная работа, пастаянная матэрыяльная нястача, цяжкая асабістая драма робяць прабыванне ў Маскве цяжкім для Чайкоўскага. Сваякі ўвезлі яго ў Швейцарыю. Дзякуючы падтрыманню багатай мецэнаткі Н. Ф. фон Мэкк кампазітар атрымлівае магчымасць цалкам аддацца творчасці. З неаслабнай энергіяй ён стварае выдатныя творы. У 1878 годзе Чайкоўскі заканчвае оперу «Еўгеній Онегін», затым паяўляюцца оперы «Орлеанская дзева», «Мазепа», «Чарадзейка», «Пікавая дама», «Іоланта», сімфонія «Манфрэд» (па Байрану), сусветна вядомыя сімфоніі і многа іншых твораў. Дзякуючы оперы «Еўгеній Онегін» імя Чайкоўскага прагрымела па ўсёй Расіі. Ён заваёўвае сусветную славу, паездкі ў Заходнюю Еўропу і Амерыку пераўтвараюцца ў суцэльны трыумф. Кембрыджскі універсітэт прысвайвае кампазітару пачотнае званне доктара музыкі.

Крайняе напружанне, выкліканае бяспрыкладнай па інтэнсіўнасці працай і пастаяннымі раз'ездамі, пабудзіла Чайкоўскага шукаць спакойнага прыстанішча. Ён пасяліўся ў Кліну. Дом, дзе жыў Чайкоўскі і дзе ён напісаў сваю геніяльную шостую сімфонію, стаў цяпер музеем. Да апошніх дзён свайго жыцця Пётр Ільіч не спыняў узмоцненай творчай работы. Нечаканая смерць Чайкоўскага ў Пецярбургу (25 кастрычніка 1893 г.), хутка пасля першага выканання яго шостай сімфоніі пад кіраўніцтвам аўтара, зрабіла патрасаючае ўражанне на перадавыя кругі рускага грамадства.

***

Найбольш выдатная рыса ўсёй дзейнасці Чайкоўскага — гэта незвычайная многагранасць і высокая прафесіянальная культура працы. Ён узбагаціў рускую музыку многімі жанрамі, якія зусім не былі прадстаўлены ў яго папярэднікаў, або існавалі ў нас у зусім не развітым выглядзе. Ён з'яўляецца першым рускім кампазітарам, які авалодаў складаным жанрам сімфоніі і прыкаваў увагу шырокага круга слухачоў сваімі поўнацэннымі аркестравымі творамі ў эпоху, калі заходні сімфанізм хіліўся да закату. Ён літаральна стварыў нанова рускі балет, рускую квартэтную музыку.

Чайкоўскі, зразумела, не з'явіўся стваральнікам рускай музыкі: яна дасягнула высокага ўзроўню і да яго ў творах Глінкі, Даргамыжскага і іншых выдатных папярэднікаў. Але ён прадставіў яе ва ўсім багацці — ад народнай песні да музыкальнай трагедыі, ад невялікай фортэпіяннай п'есы да велічнай сімфоніі.

Разглядаючы велізарную спадчыну Чайкоўскага, здзіўляешся не толькі сіле яго творчасці, але і рэдкай працаздольнасці кампазітара. Чайкоўскі выконваў самыя цяжкія заданні ў небывала кароткія тэрміны: у 44 дні напісаў у эскізах «Пікавую даму», у пяць дзён — складанейшую першую частку шостай сімфоніі. Гэтая быстрата давалася ўпорнай творчай працай, жалезнай воляй, свядомай штодзённай трэніроўкай, суровай дысцыплінай мышлення. «Натхнення, — гаварыў Чайкоўскі, — нельга чакаць, ды і адна-го яго недастаткова: патрэбна перш за ўсё праца, праца і праца. Памятайце, што нават чалавек, адароны пячацю генія, нічога не дасць не толькі вялікага, але і сярэдняга, калі не будзе адскі працаваць. І чым больш чалавеку дано, тым больш ён павінен працаваць».

Ніякі поспех не быў здолен заглушыць у Чайкоўскім бязлітаснага голасу самакрытыкі, не ўмаўкаўшага ў яго свядомасці ніколі. Самыя суровыя ацэнкі яго твораў зыходзілі ад яго самаго. Пётр Ільіч быў, пры ўсёй шырыні яго поглядаў, прафесіяналам з ног да галавы, вялікім майстрам мастацкай працы. Ён ненавідзеў абломаўшчыну, самазадаволены дылентантызм, разумовую лень, прыкрытую громкімі фразамі аб «натхненні». З другога боку, кампазітар жыва адгукаўся на ўсё таленавітае і нярэдка падтрымліваў маральна і матэрыяльна творча адароную моладзь. Ён знаходзіў час адказваць на сотні пісем, праяўляючы рэдкую бескарыслівасць і энтузіязм у ацэнках людзей і твораў.

Чайкоўскі валодаў вялікім разумовым кругазорам. Ён пастаянна чытаў белетрыстыку, творы па гісторыі, у асаблівасці рускай, наведваў тэатры, музеі, вывучаў філасофію Спінозы. Яго здравы розум абвяргаў дагматычныя рэлігійныя ўяўленні. Такое аблічча аднаго з найвялікшых рускіх мастакоў, мужнага работніка, народалюбца і геніяльнага музыканта.

З опер Чайкоўскага асаблівай любоўю карыстаецца «Еўгеній Онегін». Задушэўная музыка гэтай оперы стаіць на адным узроўні з раманам Пушкіна. Бязмежная папулярнасць оперы выклікана спалучэннем паэтычных музыкальных вобразаў Тацьяны і Ленскага з карцінамі жыцця розных слаёў грамадства. Другія дзве оперы на пушкінскія сюжэты — «Мазепа» і ў асаблівасці «Пікавая дама» — таксама заваявалі вялікую папулярнасць. Абедзве маюць патрасаючы, праўдзівы паказ гістарычнай рэчаіснасці самадзяржаўнага ладу і музыкальныя вобразы, якія стаяць на вышыні сапраўдных трагедый. Чароўная гогалеўская казка «Ноч перад калядамі» паслужыла сюжэтнай канвой для захапляючай коміка-фантастычнай оперы «Кузнец Вакула» («Чаравічкі»). Народная бытавая трагедыя «Чарадзейка» рысуе сільны, смелы вобраз рускай жанчыны з народа. Калі ўспомніць гераічны воблік Жанны д'Арк у оперы Чайкоўскага «Орлеанская дзева» і паэтычную Іоланту — сляпую дзяўчыну, якая вылечыла свой недуг сілай любві, — то стане ясна, што ў операх Чайкоўскага выведзены жанчыны поўныя ўздыму, маральнай прыгожасці і сілы.

Сімфанічныя творы Чайкоўскага прасякнуты барацьбой, прагнасцю дзейнасці, палкатой пачуцця жыцця, а змрочныя элементы — адлюстраванне прыгнятаючых сіл — толькі падкрэсліваюць хваляванне жывой асобы. Выдатная чацвертая сімфонія прадстаўляе перакананаўчую карціну барацьбы за шчасце. Яна заканчваецца магутнымі гучаннямі народнага свята: толькі ў яднанні з народам кампазітар бачыць выхад з цягаснага адзіноцтва чалавека. У апошняй, шостай сімфоніі, Чайкоўскі выразіў з незвычайнай сілай барацьбу і глыбокія пакуты. Але і тут гучаць матывы прасвятлення.

Балеты Чайкоўскага «Лебядзінае возера», «Спячая прыгажуня» і «Шчалкунчык» па якасці не ўступаюць яго сімфанічным творам. Упершыню руская балетная сцэна ўзбагацілася драматычнымі сюжэтамі. Ззяючая музыка балетных дывертысментаў і чуллівасць асобных вобразаў у музыцы Чайкоўскага складаюць важны этап на шляху рэалістычнага балетнага майстэрства.

Рамансы і песні Чайкоўскага ясна паказваюць, якім незвычайным мелодычным дарам валодаў кампазітар. Песні аб радасці, любві, аб пакутах адзіноцтва перарастаюць у Чайкоўскага ў паэмы нярэдка філасофскага зместу. Разнастайнасць песень здзіўляюча: велічныя гімны прыродзе і ўзвышанай любві чаргуюцца з меланхалічнымі вальсамі і песнямі народнага складу.

Да чаго ні датыкаўся Чайкоўскі, якімі-бы жанрам ні карыстаўся, — усё пачынала жыць поўным, змястоўным жыццём, станавілася цёплым, хвалюючым. Велізарны ўклад, які ён зрабіў у рускую і сусветную мастацкую культуру, дазваляе прылічыць Чайкоўскага да найвялікшых мастакоў рускага гістарычнага мінулага.

А. АЛЬШВАНГ.

ЧАЦВЕРТАЯ СЕСІЯ ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА БССР

СПРЭЧКІ ПА ДАКЛАДУ АБ ДЗЯРЖАЎНЫМ БЮДЖЭЦЕ БССР НА 1940 ГОД *)

Прамова дэпутата Рабцава І. Н.

Таварышы дэпутаты! Бюджэт Беларускай Совецкай Соцыялістычнай Рэспублікі, прадстаўлены на разгледжанне і зацвярджэнне IV Сесіі Вярхоўнага Совета БССР, з усёй яскравасцю паказвае поспехі, дасягнутыя беларускім народам пры брацкай дапамозе вялікага рускага народа ў справе эканамічнага, культурнага і палітычнага развіцця сваёй рэспублікі.

Побач з ростам саюзнага бюджэта, расце бюджэт кожнай рэспублікі і вобласці. Вось узяць к прыкладу Віцебскую вобласць. Бюджэт гэтай вобласці ўзрастае па даходнай і расходнай частцы больш як на 9 мільёнаў рублёў і складае, згодна прадстаўленага праекта бюджэта на 1940 год, 208.643 тыс. руб. супроць 199.345 тыс. руб. у 1939 годзе.

Расходванне сродкаў па бюджэту Віцебскай вобласці прадугледжваецца:

а) на соцыяльна-культурныя мерапрыемствы — 163.173 тыс. руб., або 78,5 проц.;

б) на народную гаспадарку — 28.959 тыс. руб., або 14 проц.

Бюджэтам гэтай вобласці прадугледжан расход больш 5 мільёнаў рублёў на пабудову і дабудову 15 новых школ, радзільнага дома, дзіцячых ясляў, лячэбніцы і шмат іншых пабудоў соцыяльна-культурнага значэння. Толькі на патрэбы народнай асветы прадугледжана па бюджэту 104.345 тыс. рублёў супроць 100.023 тыс. рублёў у мінулым годзе. 11.369 тыс. рублёў будзе расходвана на комунальна-жыллёвую гаспадарку і каля 6 мільёнаў будзе ўкладзена ў сельскую гаспадарку. За кожнай гэтай цыфрай бюджэта мы бачым любоўныя клопаты партыі, урада і асабіста таварыша Сталіна.

Таварышы дэпутаты! Побач з поспехамі ў нас ёсць і недахопы ў выкананні бюджэта за 1939 год. Узяць хоць-бы Віцебскую вобласць, якая павінна была атрымаць па бюджэту адлічэнні ад сельскагаспадарчага падатку 4.668 тыс. рублёў, а атрымала 2.757,8 тыс. рублёў; ад рэалізацыі пазыкі павінна было паступіць 9.580 тыс. рублёў, а паступіла 7.693,9 тыс. рублёў. І хоць у цэлым па вобласці бюджэт выканан на 107 проц., усё-ж якасць выканання сведчыць аб тым, што фінансавыя органы і мясцовыя советы не ўсё яшчэ зрабілі для таго, каб забяспечыць выкананне ўсіх відаў паступлення ў бюджэт.

Слаба яшчэ арганізаван таксама і кантроль за фінансавай дысцыплінай з боку фінансавых органаў. Толькі гэтым можна тлумачыць перарасход сродкаў па вобласці на ўпраўленчыя расходы ў суме 2.083,9 тыс. рублёў і нескарыстанне сродкаў на такія мерапрыемствы, як укамплектаванне бібліятэк — 164,5 тыс. рублёў, на пазашкольную работу сярод дзяцей—246,5 тыс. рублёў, на клінічныя лячэбніцы — 354 тыс. рублёў.

Абмяркоўваючы бюджэт, неабходна адзначыць, што ў нас занадта павялічыўся ўпраўленчы апарат, апарат снабжэнчаскіх і гандлюючых арганізацый. Устае пытанне аб скарачэнні штата і ліквідацыі некаторых паралельных снабжэнчаскіх і гандлюючых арганізацый, што дасць дадатковую эканомію сродкаў, якія можна будзе скарыстаць для вытворчых мэт. Гэта таксама дасць магчымасць вызваліць многа працоўных рук, у якіх дзяржава мае такую вялікую патрэбу ва ўсіх галінах народнай гаспадаркі.

Вялікай крыніцай накапленняў і росту даходаў мясцовага бюджэта з'яўляюцца мясцовая прамысловасць і прамысловая кааперацыя, выпрабляючыя ў асноўным тавары шырокага спажывання. Аднак, Белкаапромсовет не поўнасцю ўлічыў магчымасць для павелічэння выпуску тавараў шырокага спажывання.

Разглядаючы план выпуску тавараў і прадуктаў прамысловай кааперацыі Віцебскай вобласці, усе аблпромсаюзы прызналі магчымым павялічыць супроць плана, зацверджанага Белкаапромсоветам, выпуск тавараў шырокага спажывання на 3.074.600 рублёў; гэтыя тавары будуць выпрацца з мясцовай сыравіны і на мясцовым паліве.

Я лічу, што неабходна перагледзець існуючы залішне цэнтралізаваны парадак і гэтым самым стварыць умовы для больш шырокай ініцыятывы на месцах па разгортванню выпуску тавараў і прадуктаў шырокага спажывання.

Грандыёзны размах пабудоў школ, лячэбніц, комунальнага і жыллёвага будаўніцтва настойліва патрабуе ад планавых органаў перабудаваць сваю работу так, каб кожная вобласць, раён і горад ведаў свае галоўныя аб'екты будаўніцтва на прадстаячы год і меў на гэта патрэбныя асігнаванні для падрыхтоўкі да будаўніцтва, што дасць магчымасць эканомна, своечасова і добраякасна будаваць.

Таварышы дэпутаты! Гіганцкі рост прамысловасці за годы двух сталінскіх пяцігодак амаль падвоіў колькасць рабочых горада Віцебска і вобласці. Значна ўзрос матэрыяльны і культурны ўзровень працоўных. Побач з гэтым узраслі і запатрабаванні працоўных па культурна-бытавому абслугоўванню: лазнямі, пральнямі, кіно, тэатрамі, жыллём і т. д. Таму я прашу Сесію ўлічыць заўвагі, зробленыя Бюджэтнай камісіяй у сваім дакладзе, і разам з гэтым падтрымліваю прапанову Бюджэтнай камісіі аб павелічэнні бюджэта для Віцебскай вобласці на комунальную і жыллёвую гаспадарку ў суме 2 мільёнаў рублёў.

Адначасова з гэтым прашу ўключыць у бюджэт на дабудову Дома спецыялістаў у горадзе Віцебску 55 тыс. рублёў, каб забяспечыць рабочых і спецыялістаў лепшымі жыллёвымі ўмовамі.

Прашу ўключыць у бюджэт 350 тыс. рублёў на пабудову лазні ў Мехаўскім раёне і 250 тысяч рублёў на пабудову Дома соцкультуры ў Багушэўскім раёне.

Прашу ўлічыць, што Другі беларускі тэатр у г. Віцебску на працягу амаль 10 год не рамантаваўся і патрабуе значнага рамонту. А таму прашу ўключыць у бюджэт 175 тыс. рублёў на яго рамонт.

У сувязі з адсутнасцю ў г. Віцебску пральні прашу ўключыць у бюджэт на праектыраванне і падрыхтоўчыя работы па пабудове пральні 500 тыс. рублёў.

Млынавая гаспадарка вобласці знаходзіцца ў выключна запушчаным стане. З існуючых 84 калгасных млыноў і 93 млыноў мясцпрома 45 па зношанасці не працуюць і патрабуюць капітальнага рамонту. Таму прашу ўключыць у бюджэт 554 тыс. рублёў на рамонт млыноў.

Вядома, што ў г. Віцебску пабудаван добры корпус для аўтаматычнай тэлефоннай станцыі. Для абсталявання гэтай станцыі саюзны наркамат адпускае навейшую апаратуру. Але для таго, каб закончыць гэты корпус, патрэбны 650 тыс. рублёў, якія і прашу ўключыць у бюджэт.

Няма сумнення, што бюджэт трэцяга года трэцяй сталінскай пяцігодкі будзе выканан з поспехам, бо нашай радзімай, нашым рухам уперад да комунізма кіруе геніяльны правадыр і настаўнік—вялікі Сталін! **(Працяглыя апладысменты, усе ўстаюць).**

Прамова дэпутата Кургана І. М.

Таварышы дэпутаты! Лёгкая прамысловасць з'яўляецца адной з важнейшых галін народнай гаспадаркі Беларусі і займае значнае месца ў агульным даходзе дзяржаўнага бюджэта рэспублікі.

Па адлічэннях ад прыбыткаў у 1939 г. лёгкая прамысловасць займае першае месца. Па бюджэту 1940 г. лёгкая прамысловасць удзельнічае ў гэтых адлічэннях у размеры 147 млн. руб.

Значная таксама роля лёгкай прамысловасці і ў другой частцы даходных паступленняў — па падатку з абароту. У 1940 г. па падатку з абароту лёгкая прамысловасць павінна ўнесці ў бюджэт 70 млн. руб.

Вынікі работы лёгкай прамысловасці ў 1939 г. характарызуюцца наступнымі паказальнікамі. Па аб'ёму вытворчасці лёгкая прамысловасць выканала план на 100 проц., даўшы краіне прырост прадукцыі супроць 1938 г. на 17,5 млн. руб. у цэнах 1926/27 г. З усіх галін лёгкай прамысловасці Беларусі не выканала ўстаноўленага дзяржаўнага задання толькі шкляная прамысловасць.

Адным са стакоўчых вынікаў работы прамысловасці ў 1939 г. з'яўляецца рост прадукцыйнасці працы. Выпрацоўка на аднаго рабочага ў 1939 г. узрасла супроць 1938 г. на 13,5 проц., перавысіўшы намёткі плана на 9,4 проц. Гэтыя цыфры гавораць аб вялікіх рэзервах лёгкай прамысловасці і паказваюць на магчымасць безумоўнага выканання ў 4 годы пяцігадовага плана па прадукцыйнасці працы, які прадугледжвае рост на 31,7 проц.

Па плану 1939 г. агульны размер накапленняў быў устаноўлен у суме 142.182 тысяч рублёў, фактычна-ж накапленні склалі 158.351 тысячу рублёў, што дае перавыкананне плана на 16.169 тысяч рублёў.

План 1940 г. прадугледжвае далейшае развіццё лёгкай прамысловасці Беларусі. Выпуск таварнай прадукцыі ў адпускных цэнах дасягне ў 1940 г. 1.300 мільёнаў рублёў.

Значна пашыраецца аб'ём вытворчасці скурана-абутковай прамысловасці, якая павінна ў 1940 г. выпусціць вырабаў на 7 проц. больш супроць 1939 г. Абутковая прамысловасць выпрацавала ў 1939 г. 6300 тыс. пар абутку, а па плану 1940 года павінна выпусціць 6.850 тыс. пар, або на 550 тыс. пар больш.

У 1940 г. швейная прамысловасць Беларусі павінна перадаць гандлюючай сетцы 1.590 тыс. штук паліто, 1.139 тыс. штук касцюмаў, 703 тыс. штук плацця́ў, 1.446 тыс. пар брук, каля 5

млн. штук бялізны і розных іншых вырабаў швейнага асартымента.

Лёгкая прамысловасць за годы сталінскіх пяцігодак ва многа разоў пашырыла аб'ём сваёй вытворчасці. За гэтыя годы асвоен ужо рад буйных новых прадпрыемстваў: швейная фабрыка «Сцяг індустрыялізацыі», завод імені Сталіна, скургалантарэйная фабрыка імені Куйбышава, швейная фабрыка «Кастрычнік» і многа іншых новых і рэканструіраваных прадпрыемстваў.

Аднак, не гледзячы на вялікі рост вырабу прадметаў шырокага спажывання, мы ўсё яшчэ не задавальняем поўнасцю патрэбнасці насельніцтва. Рост добрабыту працоўных нашай краіны прад'ўляе вялікі попыт на тавары шырокага спажывання. Перад работнікамі лёгкай прамысловасці БССР стаіць пачотная задача не толькі выканаць, але і перавыканаць план 1940 года — даць дзяржаве дадатковыя тавары, а бюджэту — дадатковыя накапленні.

Таварышы дэпутаты! Дзяржаўны бюджэт 1940 года прадугледжвае суму капітальнага будаўніцтва ў лёгкай прамысловасці ў 7.250 тыс. руб. На прадпрыемствах усходніх абласцей усяго будзе ўкладзена 3.250 тыс. руб. У асноўным гэтыя сродкі дазволяць закончыць рад аб'ектаў дапаможных гаспадарак прадпрыемстваў.

Вялікая ўвага ў бягучым годзе ўдзелена будаўніцтву ў заходніх абласцях. На аднаўленне і частковае пераабсталяванне нацыяналізіраваных прадпрыемстваў адпушчана 4 млн. руб.

У 1940 годзе агульнае сальдо па лёгкай прамысловасці ў карысць бюджэта складзе 132 млн. рублёў, прычым па ўсходніх абласцях перавышэнне плацяжоў у бюджэт над фінансіраваннем складзе 147 млн. рублёў. Выкананне гэтых абавязацельстваў ставіць перад лёгкай прамысловасцю рад задач па паляпшэнню фінансавай гаспадаркі.

Нямалую ролю ў справе паляпшэння фінансавай гаспадаркі павінны адыграць рацыяналізацыя адміністрацыйна-кіруючага апарата і скарачэнне ўпраўленчых расходаў.

Пастанова СНК Саюза ад 5 красавіка 1940 г. з'яўляецца паваротным пунктам у справе ўпарадкавання арганізацыйнай структуры органаў снабжэння гаспадарчых наркаматаў і ліквідацыі паралелізма ў рабоце снабжэнчых арганізацый.

У адпаведнасці з гэтай пастановай у Наркамаце лёгкай прамысловасці Беларусі ў сучасны момант заканчваецца праект рэарганізацыі сістэмы снабжэння, які прадугледжвае ліквідацыю ўсіх галінных снабаў, аддзелаў снабжэння ў трэстах і ўпраўленнях, аддзела матэрыяльных балансаў у наркамаце і стварэнне адзінага органа па снабжэнню прадпрыемстваў лёгкай прамысловасці. Рэарганізацыя сістэмы снабжэння ліквідуе нічым не апраўдваемыя звенні паміж Галоўснабам і прадпрыемствамі. Згодна папярэдніх падлікаў, гэта дасць змяншэнне штата на 86 адзінак з фондам зарплаты ў 300 тысяч руб.

Таварышы дэпутаты! Прадстаўлены на разгляд Сесіі Вярхоўнага Совета БССР дзяржаўны бюджэт на 1940 год з'яўляецца паказальнікам далейшага росту ўсёй нашай соцыялістычнай гаспадаркі, забяспечыць выкананне задач, пастаўленых таварышам Сталіным на XVIII партыйным з'ездзе. **(Апладысменты).**

Прамова дэпутата Жур Е. К.

Таварышы дэпутаты! У бюджэце нашай рэспублікі адлюстроўваюцца дасягненні нашага народа, пабудаваўшага пад кіраўніцтвам партыі Леніна—Сталіна соцыялістычнае грамадства.

4 красавіка закончыла сваю работу VI Сесія Вярхоўнага Совета СССР, якая абмеркавала на сваіх пасяджэннях пытанні надзвычайнай дзяржаўнай важнасці. Усе народы Совецкага Саюза сустрэлі рашэнні VI Сесіі гарачым адабрэннем. 183-мільённы народ вітаў палітыку совецкага ўрада, накіраваную на карысць нашай радзімы, на карысць працоўных усяго свету.

Шостая Сесія Вярхоўнага Совета СССР, зацвердзіўшы на 1940 год 57 млрд. руб. на абарону краіны, гэтым самым выразіла волю нашага народа.

Дакладчык тав. Сцяпанаў далажыў нам аб росце бюджэта Беларусі, аб росце ўсіх галін нашай народнай гаспадаркі, аб росце культуры, добрабыту грамадзян Беларускай Совецкай Соцыялістычнай Рэспублікі. Мы бачым як з года ў год расце наша народная гаспадарка, растуць новыя заводы, фабрыкі, МТС, будуюцца новыя школы, дзіцячыя сады, яслі, больніцы.

Вазьму прыклад з Пухавіцкага раёна. Па нашаму раёну ў 1939 г. было адпушчана на ахову здароўя 804.600 руб., у

1940 г. расходы па гэтаму раздзелу складаюць суму ў 1.215.100 рублёў — прырост на 33 проц. На народную асвету ў 1939 г. было асігнавана 2.962,1 руб., у 1940 г. расходы па гэтаму раздзелу складаюць 4.197,4 руб., або 142 проц. А наш раён не з'яўляецца выключэннем.

Адабраючы ў цэлым бюджэт рэспублікі, унесены Советам Народных Камісараў БССР на зацвярджэнне IV Сесіі Вярхоўнага Совета, я хачу ўнесці некаторыя заўвагі.

Я прашу пры канчатковым размеркаванні бюджэта па раёнах унесці на расходы па культурнаму будаўніцтву па Пухавіцкаму раёну 350 тыс. руб. на пабудову ў раённым цэнтры Дома соцыялістычнай культуры. Адсутнасць добраабсталяванага Дома соцкультуры ў раёне не дае магчымасці разгарнуць адпаведную работу сярод працоўных.

Я прашу Сесію Вярхоўнага Совета БССР асігнаваць дадаткова 370 тысяч руб. на капітальнае будаўніцтва ў раёне.

Таварышы! Мы сёння прымаем бюджэт рэспублікі. У сваёй практычнай рабоце мы павінны дабіцца поўнага выканання ўсіх артыкулаў бюджэта як у прыбытковай, так і ў расходнай частцы. Берагчы народную капейку, эканомна скарыстоўваць сродкі, скарыстоўваць усе мясцовыя рэзервы — наш абавязак.

Няхай жыве правадыр працоўных усяго свету наш родны, дарагі таварыш Сталін! **(Апладысменты).**

Прамова дэпутата Крук С. Л.

Таварышы дэпутаты! Прайшло ўжо 7 месяцаў, як магутная Рабоча-Сялянская Чырвоная Армія вызваліла народы Заходняй Украіны і Заходняй Беларусі ад ярма польскіх памешчыкаў і капіталістаў.

Ажыццявілася мара працоўных заходніх абласцей Беларусі аб з'яднанні з адзінакроўнымі братамі і ўсім совецкім народам.

Сваю адданасць партыі Леніна—Сталіна, сваёй роднай совецкай уладзе народы заходніх абласцей Беларусі даказалі справай у дзень выбараў 24 сакавіка. На аснове Сталінскай Канстытуцыі тайным галасаваннем народ выразіў сваю волю, аддаў свае галасы за кандыдатаў сталінскага блока комуністаў і беспартыйных, за партыю Леніна—Сталіна.

За кароткі тэрмін многае змянілася ў эканоміцы, культуры і ў быце народа. Кожны працоўны атрымаў права на працу, адпачынак і асвету. Ліквідуецца беспрацоўе — гэты злейшы біч працоўных, якое прыгнятала нас многа год у былой панскай Польшчы. Жанчына атрымала шырокую магчымасць прымаць удзел нароўні з мужчынам у палітычным і гаспадарчым жыцці краіны.

На Валкавыскім вузле чыгункі да прыходу Чырвонай Арміі не было ні адной жанчыны-работніцы, а цяпер многа жанчын працуе дыспетчарамі, тэлеграфісткамі, тэлефаністкамі, праваднікамі і на іншых работах. І многія з іх паказалі ўжо добрыя ўзоры работы.

Расце стаханаўскі рух на нашым вузле. Рабочыя і служачыя паравознага дэпо заваявалі пераходны чырвоны сцяг па Беластоцкай чыгунцы. Машыністы тт. Масалаў, Гузікаў і іншыя водзяць паязды цяжкай вагі, перакрываючы тэхнічныя нормы. Слесары паравознага дэпо т. Сыракваша і іншыя выконваюць норму ад 150 да 300 проц. Брыгада аўтаматчыкаў Сілаенка — на 260 проц.

Якая дапамога патрэбна чыгуначнаму транспарту? На Беластоцкай чыгунцы

неабходна закончыць у бліжэйшы час перашыўку чыгуначнага палатна на шырокую каляю. У гэтым неабходна нам дапамога з боку ўрада. З боку мясцовых партыйных, совецкіх, гаспадарчых арганізацый аказваецца дапамога ў забеспячэнні неабходнай рабочай сілай і ў яе падрыхтоўцы.

Мы будзем змагацца за тое, каб Беластоцкую чыгунку зрабіць узорнай чыгункай, паспяхова выконваючай заданні совецкага ўрада па абслугоўванню нашай соцыялістычнай прамысловасці, сельскай гаспадаркі і ўмацаванню абараназдольнасці нашай краіны.

Пад кіраўніцтвам любімага наркома Л. М. Кагановіча мы выканаем гэтыя задачы з чэсцю.

Па бюджэту па нашай Беластоцкай вобласці запраектыравана на народную гаспадарку і соцыяльна-культурныя мерапрыемствы 141.119 тыс. рублёў. Гэта велізарная сума значна зменіць твар нашай Беластоцкай вобласці.

Я, як дэпутат ад горада Валкавыска, прашу, каб у мясцовым бюджэце знайшлі належнае адлюстраванне расходы на добрабыт горада. Наш совецкі горад павінен быць лепш, чысцей і культурней ва многа разоў, чым ён быў пры панскай Польшчы.

Пры панскай Польшчы працоўныя горада не мелі і не маглі мець клубаў, радзільных дамоў, дзіцячых садоў і ясель, а зараз мы павінны іх пабудаваць. Я прашу, каб гэта было ўлічана пры канчатковым зацвярджэнні бюджэта.

Я таксама далучаюся да прапановы выступаўшых дэпутатаў зацвердзіць бюджэт, прадстаўлены Соўнаркомам БССР.

Таварышы дэпутаты! Працоўныя заходніх абласцей Беларусі пры брацкай дапамозе ўсяго вялікага совецкага народа і пад кіраўніцтвам комуністычнай партыі быстра і поўнасцю перабудуюць сваё жыццё на новы, соцыялістычны лад.

Няхай жыве многамільённы совецкі народ!

Няхай жыве партыя Леніна—Сталіна, арганізатар перамог соцыялізма!

Няхай жыве правадыр народаў СССР і працоўных усяго свету таварыш Сталін! **(Бурныя апладысменты, усе прысутныя ў зале ўстаюць).**

Прамова дэпутата Радзевіча М. В.

Таварышы дэпутаты! Сем месяцаў прайшло з таго часу, калі слаўная гераічная Чырвоная Армія, па волі Совецкага ўрада, вызваліла працоўных Заходняй Беларусі ад іга польскіх паноў.

За гэты час працоўныя горада Гродна дасягнулі велізарных поспехаў у гаспадарчым і культурным будаўніцтве, за што мы прыносім сардэчную падзяку ўсяму совецкаму народу, нашаму ўраду і горача любімаму бацьку і другу — нашаму таварышу Сталіну. **(Бурныя апладысменты, усе ўстаюць).**

Я з вялікай увагай слухаў даклад Народнага Камісара Фінансаў Рэспублікі тав. Сцяпанава аб дзяржаўным бюджэце Совецкай Беларусі на 1940 год. Мяне радуе кожная названая лічба прыходнай і расходнай часткі. Прыходная частка радуе мяне таму, што я бачу, якое вялікае багацце ствараецца працоўным народам. Выбарныя прадстаўнікі ад народа падлічваюць свой даход і перад усім народам абмяркоўваюць, на што выдаткоўваць сродкі. У намечанай расходнай частцы кожная лічба сведчыць аб вялікіх клопатах аб працоўным чалавеку, аб яго матэрыяльным і культурным добрабыце. Не тое зусім было ў былой польскай дзяржаве. Усё багацце, створанае мазолістымі рукамі рабочых, прысвойвалася памешчыкамі і фабрыкантамі, купцамі і духавенствам, а ўрад душыў народ падаткамі.

Польскія правіцелі зусім не клапаціліся аб працоўным чалавеку. Вось узяць хаця-б гор. Гродна. Багачы жылі ў выдатных кватэрах, займалі па 5—6 пакояў з усімі выгодамі, а для працоўных у горадзе былі адведзены толькі падвалы.

Цяпер рабочыя зажылі новым жыццём. Расце культура, растуць патрабаванні працоўных. Усё гэта мы адчуваем і бачым. У нас прабудзілася вялікае жаданне вучыцца.

Ёсць у нас профсаюзы, ёсць комсамол, ёсць народная самадзейнасць, Асоавіяхім, МОПР. Усё жыццё ідзе па-новаму. Усім

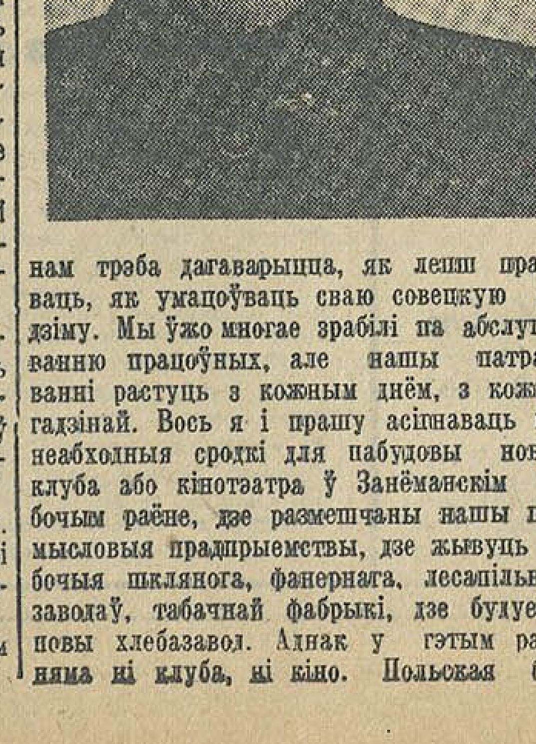

нам трэба дагаварыцца, як лепш працаваць, як умацоўваць сваю совецкую радзіму. Мы ўжо многае зрабілі па абслугоўванню працоўных, але нашы патрабаванні растуць з кожным днём, з кожнай гадзінай. Вось я і прашу асігнаваць нам неабходныя сродкі для пабудовы новага клуба або кінотэатра ў Занёманскім рабочым раёне, дзе размешчаны нашы прамысловыя прадпрыемствы, дзе жывуць рабочыя шклянога, фанернага, лесапільнага заводаў, табачнай фабрыкі, дзе будуецца новы хлебазавод. Аднак у гэтым раёне няма ні клуба, ні кіно. Польская буржуазія ўсе культурныя ўстановы будавала ў цэнтры горада, і толькі там, дзе жыла яна сама.

Патрэб у нас вельмі многа, я сам ведаю, што за адзін год усяго не зробіш, але я прашу сродкаў на крайне неабходнае.

Таварышы дэпутаты! Я хачу звярнуць вашу ўвагу яшчэ на адну вельмі важную дзяржаўную справу. Я прашу дапамагчы нам у скарыстанні прыродных багаццяў, якіх вельмі многа на вызваленай зямлі. Недалёка ад гор. Гродна ёсць крэйдавыя залежы, вапняк. Там можна пабудаваць вапнавы завод, а вапна крайне неабходна для будаўніцтва.

З вялікім задаваленнем сустрэлі мы рашэнне VI Сесіі аб асігнаванні 57 мільярдаў рублёў на патрэбы абароны, на патрэбы Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі і Чырвонага Ваенна-Марскога Флота.

Таварышы дэпутаты! Сам я зараз — машыніст. Працую на транспарце ўжо 25 год. Ніколі не думалася і ніколі не снілася мне, што я, просты рабочы, буду выступаць з гэтай высокай трыбуны, як дэпутат парламента свабоднай, совецкай, соцыялістычнай дзяржавы.

У мяне нехапае слоў выразіць маю радасць, маё шчасце. Я толькі магу сказаць: дзякуй табе, працоўны народ, дзякуй табе, партыя большэвікоў, за аказанае мне давер'е!

Клянуся з гэтай трыбуны быць верным да канца справе працоўнага народа **(бурныя апладысменты).**

Пад сцягам Сталіна пойдзем да новых поспехаў і перамог комунізма!

Няхай жыве наш родны совецкі ўрад!
Няхай жыве партыя большэвікоў!
Няхай жыве наша Чырвоная Армія!
Няхай жыве горача любімы вялікі Сталін!

(Бурныя, працяглыя апладысменты, усе ўстаюць).

Прамова дэпутата Красоўскага А. І.

Мы, працоўныя заходніх абласцей Беларусі, бясконца ўдзячны совецкай уладзе і партыі Леніна—Сталіна за іх клопаты аб развіцці эканомікі і культуры ў заходніх абласцях Беларускай ССР.

Совецкая ўлада ўжо на першы для нас бюджэтны 1940 год адпусціла па дзяржаўнаму бюджэту СССР 98.200 тыс. руб. на падняцце эканомікі і культуры ў заходніх абласцях БССР.

Пры гаспадаранні паноў у нашых гарадах утасала прамысловасць, у нашых вёсках расло жудаснае жабрацтва. Голад, хваробы гналі дзесяткі і сотні тысяч працоўных на пошукі кавалка хлеба ў далёкую Амерыку, Аргентыну і іншыя краіны.

Мы, працоўныя, раней прыгнятаўшыяся польскімі магнатамі, зараз з'яўляемся грамадзянамі Совецкага Саюза і жывем у дружнай сям'і народаў, будуючых комуністычнае грамадства. Па прыкладу працоўных Совецкага Саюза мы актыўна далучаемся да будаўніцтва соцыялізма, разгортваем творчую работу па перабудове ўсёй гаспадаркі на соцыялістычных асновах.

Мы ўсе гардзімся пабудовай Днепра-Бугскай воднай магістралі, будаўніцтвам Днепра-Нёманска-Осінскага канала, тым, што ў нас аднаўляюцца, рэканструіруюцца і ствараюцца дзесяткі новых прадпрыемстваў, будуюцца электрастанцыі, упарадкоўваюцца гарады і мястэчкі. Сяляне актыўна ўступілі ў першую совецкую вясну, найбольш перадавыя сяляне — бядняк і серадняк — арганізоўваюць калгасы.

Прамысловасць Вілейскай вобласці галоўным чынам складаецца з дробна саматужных промыслаў з слаба развітай тэхнікай, з адсутнасцю тэхнічных кадраў.

З вызваленнем працоўных ад польскага іга ў нашай Вілейскай вобласці, як і ва ўсіх заходніх абласцях БССР, праводзіцца рэканструкцыя і расшырэнне прадпрыемстваў.

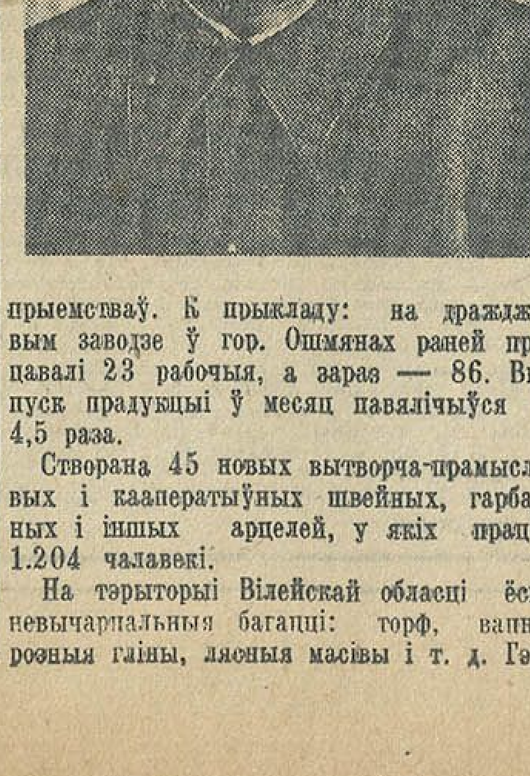

К прыкладу: на дражджавым заводзе ў гор. Ошмянах раней працавалі 23 рабочыя, а зараз — 86. Выпуск прадукцыі ў месяц павялічыўся ў 4,5 раза.

Створана 45 новых вытворча-прамысловых і кааператыўных швейных, гарбарных і іншых арцелей, у якіх працуе 1.204 чалавекі.

На тэрыторыі Вілейскай вобласці ёсць невычарпальныя багацці: торф, вапна, розныя гліны, лясныя масівы і т. д. Гэта ставіць перад намі задачу — выканаць рашэнні XVIII з'езда ВКП(б) аб развіцці мясцовай прамысловасці.

Таварышы дэпутаты! Транспарт мае велізарнейшае гаспадарчае і абароннае значэнне. Наша Вілейская вобласць пагранічная. Былы польскі ўрад не развіваў транспарт і не ўпарадкоўваў дарог. З 13 тыс. км. шасейных і грунтавых дарог прыгодны толькі 2—2,5 тыс. км., а астатнія патрабуюць капітальнага і бягучага рамонта.

Існуючая ў сучасны момант чыгуначная сетка не можа задаволіць патрэбнасцей развіцця нашай вобласці. Нам неабходна развіць чыгуначныя вузлы, асабліва Маладзечна—Крулёўшчына, правесці перашыўку пуцей. У нашай вобласці не ўсе раёны звязаны паміж сабой і абласным цэнтрам шасейнымі дарогамі.

Ініцыятыва працоўных сялян м. Краснае, Радашковіцкага раёна, аб будаўніцтве шасейнай дарогі Вілейка—Мінск падтрымана ўсімі працоўнымі нашай вобласці. Дарога будзе пабудавана к 17 верасня 1940 года.

Таварышы дэпутаты! Прадстаўлены Советам Народных Камісараў БССР дзяржаўны бюджэт на 1940 год сведчыць аб велізарных поспехах, дасягнутых народнай гаспадаркай Беларусі ў 1939 годзе, і адлюстроўвае тыя вялікія задачы і перспектывы, якія стаяць перад намі ў справе далейшага ўздыму прамысловасці і сельскай гаспадаркі.

Няхай жыве наша доблесная і непераможная Чырвоная Армія!

Няхай жыве наш родны бацька — вялікі Сталін! **(Бурныя працяглыя апладысменты, пераходзячыя ў авацыю, усе прысутныя ў зале ўстаюць).**

---

*) Прамовы друкуюцца ў скарочаным выглядзе.

ЗА РУБЯЖОМ

ВАЕННЫЯ ДЗЕЯННІ Ў НАРВЕГІІ

Германскія паведамленні

БЕРЛІН, 5 мая. (ТАСС). Германскае інфармацыйнае бюро перадае наступную зводку вярхоўнага камандавання германскай арміі:

«На поўнач ад Нарвіка буйныя непрыяцельскія сілы пры падтрыманні авіяцыі зноў атакавалі нашы часці старажавой аховы. Атака была адбіта пры ўдзеле германскай авіяцыі. Ад Станк'еры, на поўнач ад Тронхейма, нашы часці прасоўваюцца на поўнач. Германскія часці занялі Намсос і Гронг. Камандуючы нарвежскімі войскамі ў гэтым раёне капітуліраваў, не ставячы ніякіх умоў. На аэрадроме ў Лес'якоге, на паўднёвы ўсход ад Ондальснеса, былі выяўлены 20 згарэўшых англійскіх самалётаў. Прадаўжаюцца аперацыі па ачышчэнню раёнаў Рэроса і Трусіль ад непрыяцеля. 3 мая, як паведамлялася ўжо, нашай авіяцыяй каля Намсоса затоплен адзін англійскі лінкор, адзін цяжкі крэйсер і адзін буйны транспарт; 4 мая былі затоплены два непрыяцельскія гандлёвыя параходы і каля Нарвіка адзін былы польскі эсмінец. Адзін германскі самалёт з-за нястачы гаручага зрабіў вымушаную пасадку. Пачынаючы з 9 красавіка, германскімі ваеннамарскімі сіламі і авіяцыяй затоплены 23 непрыяцельскія падводныя лодкі. Не глядзячы на тое, што германскі падводны флот праводзіў аперацыі ў Нарвегіі, гандлёвая вайна супроць Англіі ў красавіку месяцы вялася таксама паспяхова. Танаж затопленых непрыяцельскіх і абслугоўваючых непрыяцеля нейтральных гандлёвых параходаў складае цяпер 2 мільёны 300 тысяч рэгістравых брута-тон.

На заходнім фронце ніякіх падзей».

Англійскія і французскія паведамленні

ЛОНДАН, 5 мая. (ТАСС). Агенцтва Рэйтэр паведамляе, што пагрузка англа-французскіх войск на караблі ў Намсосе была закончана к 3 гадзінам раніцы 3 мая. Германскія бамбардыроўшчыкі поўнасцю разбурылі порт у Намсосе.

Невялікі нарвежскі атрад, заняўшы 3 мая Рэрос, зараз ціснe германскія часці да Тэнсета.

У сувязі з перагрупіроўкай войск саюзнікаў у Нарвегіі зараз уся ўвага канцэнтрыруецца на Нарвіку. У гэтым раёне ёсць ад 3 да 4 тысяч германскіх салдат. Ваенныя аперацыі ў гэтым раёне разгортваюцца ў поўнай меры спрыяюча для саюзнікаў.

ПАРЫЖ, 5 мая. (ТАСС). Агенцтва Гавас перадало ўчора наступнае паведамленне аб ваенным становішчы ў Нарвегіі:

«Пасадка войск на судны ў Ондальснесе і Намсосе складае частку абшырнай аперацыі перагрупіроўкі сіл саюзнікаў у Паўночнай Нарвегіі.

У Нарвіку аперацыі саюзнікаў развіваюцца добра. Германскія атрады прадстаўляюць сабой сілы, не перавышаючыя ў агульным 4000 чалавек, якія забяспечваюцца толькі пры дапамозе авіяцыі. Але ліквідацыя іх можа быць праведзена толькі вельмі павольна з-за дрэннага надвор'я, што стаіць у гэтай паўночнай вобласці.

Ёсць толькі супярэчлівыя і адрывістыя весткі адносна становішча ў Паўднёвай Нарвегіі, дзе ізаліраваныя нарвежскія атрады адны прадаўжаюць змагацца супроць германскіх сіл, якія стараюцца расшырыць зону акупацыі».

Англійскі друк аб паражэнні саюзнікаў у Нарвегіі

ЛОНДАН, 5 мая. (ТАСС). Англійскі друк прадаўжае абмяркоўваць пытанне аб адыходзе войск саюзнікаў з раду пунктаў Нарвегіі. З рэзкай крытыкай ваеннага кіраўніцтва саюзнікаў выступіў сёння Лойд Джордж у артыкуле, апублікаваным у газеце «Сандэі пікторыэл». «Паражэнне ў Нарвегіі, — піша Лойд Джордж, — з'яўляецца адным з цэлай серыі самых неймаверных правалаў у палітыцы англійскага ўрада. Мы паслалі ў Нарвегію спехам сабраныя экспедыцыйныя войскі, якія былі пазбаўлены самага неабходнага ўзбраення. Усе аперацыі саюзнікаў у Нарвегіі носяць на сабе адбітак некампетэнтнасці і глупства. Англія гатова пайсці на ўсякія афяры, але ўсе яны будуць бязмэтавымі для забеспячэння канчатковай перамогі, калі вярхоўнае кіраўніцтва вайной не толькі памылковае, але бездапаможна і глупа. Не прыходзіцца сумнявацца ў наяўнасці выключна сур'ёзнага становішча. Англійскі кабінет яўна праваліўся ў сваіх спробах справіцца з стаяўшай перад ім задачай. Зараз парламент павінен неадкладна ўзяць у свае рукі вырашэнне гэтага пытання. Калі парламент гэтага не зробіць, то гэта будзе роўназначна вышэйшаму здрадніцтву».

Нарвежскі друк аб няўдачы саюзнікаў у Нарвегіі

ОСЛО, 5 мая. (ТАСС). Усе ўчарашнія газеты галоўную ўвагу ўдзялілі прамове Чэмберлена. Адзначаючы, што Англія адмовілася змагацца з немцамі на поўдні Нарвегіі, газеты не могуць скрыць свайго расчаравання пазіцыяй Англіі.

Газета «Моргенбладэт» піша: «Сенсацыйнае паведамленне Чэмберлена, несумненна, зробіць вялікае ўражанне на нарвежскі народ. Уцягванне невялікай дзяржавы ў ігру вялікіх дзяржаў заўсёды з'яўляецца трагедыяй. Нарвегія цяпер на вопыце пераканалася ў гэтай ісціне».

«Англійскі ўрад, — піша газета «Нацыонен», — які ўцягнуў Нарвегію ў вайну, пажне плады сваіх спраў. Так закончыцца ўся гэтая гісторыя. Мы не адчуваем расчаравання ў сувязі з паведамленнем, зробленым Чэмберленам. Мы нічога не чакалі з гэтага боку і ніколі не маглі зразумець сэнса англійскай агітацыі, накіраванай супроць Нарвегіі. Свету паступова робіцца ясным тое, што фактычна адбылося. Але пакуль падзеі так блізкі да нас, мы не можам ахапіць усяго значэння гэтага ваенна-палітычнага сусветнага скандала».

САЮЗНЫЯ ВОЙСКІ ЗВАКУІРАВАЛІ НАМСОС

ЛОНДАН, 4 мая. (ТАСС). Ваеннае міністэрства паведамляе: «Англа-французскія войскі мінулай ноччу былі пасаджаны на судны ў Намсосе. Адступленне і пасадка войск былі праведзены без страт.

Англа-французскія войскі, якія прасоўваюцца ў раёне Нарвіка, былі атакаваны непрыяцелем 1 і 2 мая. Абедзве атакі былі адбіты».

АНГЛІЙСКІЯ ВАЕННЫЯ МЕРАПРЫЕМСТВЫ Ў ЕГІПЦЕ

ЛОНДАН, 5 мая. (ТАСС). Усе англійскія газеты змяшчаюць паведамленні аб прыбыцці англа-французскай ваеннай эскадры ў Александрыю і канцэнтрацыі італьянскіх сіл у раёне Додэканеза. Карэспандэнт газеты «Дэйлі экспрэс» паведамляе з Каіра, што 7 мая па ўсяму Егіпту будзе праведзена светамаскіроўка ў сувязі з вучэбнымі налётамі англійскіх самалётаў на Каір і іншыя цэнтры краіны.

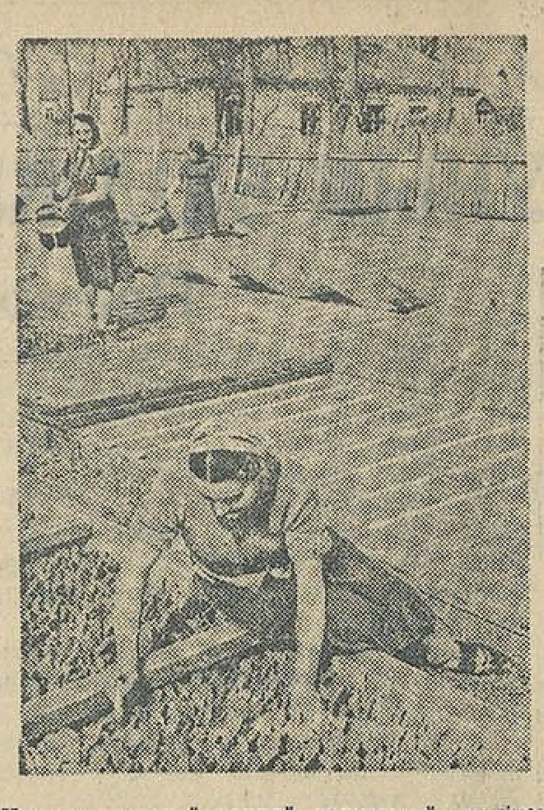

Уход за расадай ранняй капусты ў парніках сельгасарцелі «Агароднік» (Валкавыскі раён, Беластоцкай вобласці).
Фота К. Хадзея. (Фотахроніка БЕЛТА).

НАПЯРЭДАДНІ ДЭКАДЫ БЕЛАРУСКАГА МАСТАЦТВА

Беларуская дзяржаўная філармонія прадаўжае падрыхтоўку да заключнага канцэрта дэкады беларускага мастацтва ў Маскве. Праходзяць творчыя рэпетыцыі [illegible] падрыхтоўваецца афармленне.

Кампазітар Н. Шчаглоў [illegible] Сталіну. Скульптары З. Азгур і А. Арлоў закончылі бюст таварыша Сталіна, які з'явіцца [illegible] афармлення канцэрта. Камісія Упраўлення па справах мастацтваў пры СНК БССР прыняла барэльеф.

Заканчваецца пашыўка новых спецыяльных касцюмаў і абутку для ўдзельнікаў канцэрта. Усяго будзе пашыта каля 600 касцюмаў і 800 пар абутку.

Пачынаючы з 6 мая, творчыя калектывы філармоніі пачнуць праводзіць свае рэпетыцыі на сцэне Тэатра оперы і балета БССР.

У Мінск прыязджае камісія Камітэта па справах мастацтваў пры СНК СССР, якая будзе прымаць рэпертуар дэкады беларускага мастацтва ў Маскве [illegible]. У складзе камісіі [illegible] Камітэта па справах мастацтваў пры СНК СССР [illegible] Юон, галоўны балетмайстар Дзяржаўнага акадэмічнага вялікага тэатра СССР тав. Захараў і мастак тав. Лебедзеў.

4 мая камісія прыняла оперу «У пушчах Палесся» кампазітара, дэпутата Вярхоўнага Савета БССР А. В. Багатырова.

Пасадка пладовых дрэў на прысядзібных участках калгаснікаў

ВЕТКА. (Спец. кар. «Звязды»). У раёне пачалася пасадка пладовых дрэў на прысядзібных участках калгаснікаў. Яшчэ напярэдадні першамайскіх свят у калгасную [illegible] калгас імені Кірава, Хальчанскага сельсовета, падрыхтавана 2000 саджанцаў. Кожны калгасны двор атрымаў па 10—15 дрэў лепшых мічурынскіх сартоў. Работа па азеляненню прысядзібных участкаў калгаснікаў будзе закончана 15 мая. За гэты час 180 калгасных двароў пасадзяць сады на сваіх прысядзібных участках.

Н. СУРНАЧОЎ.

ЯШЧЭ РАЗ АБ ХЛЕБАЗАВОДЗЕ-АЎТАМАЦЕ

Будаўніцтва мінскага хлебазавода-аўтамата, які з'яўляецца буйнейшым і найбольш механізіраваным прадпрыемствам хлебапякарнай прамысловасці БССР, набліжаецца к канцу. Канвеерныя печы, навейшае цестамясільнае, цестараздзелачнае і мукапрасявальнае абсталяванне ўжо змантыравана. Пры належным разваротце работ будаўніцтва можна закончыць на працягу аднаго месяца.

Але пуск завода затрымліваецца. Надзвычай марудна ідуць аддзелачныя работы.

Белпрамбудтрэст праяўляе выключную маруднасць і незацікаўленасць у своечасовым пуску гэтага важнейшага прадпрыемства. Дастаткова сказаць, што работы па атынкаванню, якія пачаты яшчэ ў жніўні 1939 года, выкананы ўсяго на 60 проц. Гэта зусім не дзіўна, бо на будаўніцтве працуе ўвесь час не больш 8—10 штукатураў замест 40. Кровельныя работы зусім не праводзяцца, не гледзячы на наяўнасць усіх неабходных матэрыялаў.

Фінансавае становішча будаўнічага ўчастка вельмі цяжкое. Прыбываемыя матэрыялы—валіна, кровельнае жалеза, сталярныя вырабы — не выкупляюцца. Субпадрадчыкам — сантэхбуду і іншым арганізацыям — доўгі час не аплачвалі за праведзеныя імі работы, і зараз некаторыя з іх адмаўляюцца ад далейшай работы на будоўлі.

Начальнік участка тав. Данчык не ўключыў у майскі план работы па знешняй каналізацыі «з-за адсутнасці 30 падсобных рабочых».

У свой час «Звязда» пісала аб дрэннай рабоце другога будаўнічага ўчастка Белпрамбудтрэста, але ўпраўляючы трэстам тав. Клясторны нічога не зрабіў, каб забяспечыць хутчэйшае заканчэнне будаўніцтва.

Я. МІЛЕР,
інжынер Белгалоўхлеба.

З МІНУЛАГА НАШАЙ РАДЗІМЫ

ГІСТАРЫЧНЫ ПОМНІК

У васьмі кілометрах ад старога Полацка, уніз па Заходняй Дзвіне, пра якую Іван Грозны гаварыў, што ў яе «дно залатое, а берагі сярэбраныя», ляжыць у вадзе каля вёскі Падкасцельцы вялізны Барысаў камень. Чырванаваты палявы шпат — ён ад часу зрабіўся шурпатым. На ім восемсот год таму назад выбіт крыж, вакол якога ідуць пакрытыя сівым мохам славянскія літары:

«Госпадзі памазі рабу свайму
Барысу».

Калі бачыш гэты своеасаблівы помнік, адразу ўспамінаюцца хвалюючыя радкі з патрыятычнага «Слова аб палку Ігаравым»:

«Сула скаламуцілася, бо тую зямлю,
дзе яна пячэ, перайшлі агнём і мячом полаўцы. Дзвіна скаламуцілася,
бо на ёй з'явіліся літоўцы».

У той час Кіеўская Русь стрымлівала націск полаўцаў, а Полацкая Русь змагалася з новым ворагам вялікіх брацкіх народаў — літоўцамі і барацьба была вельмі няроўнай. Трагічная няроўнасць гэтай упорнай барацьбы палачан знайшла высокамастацкі адбітак і ў тым-жа «Слове» і на гэтым дайшоўшым да нашых дзён валуну.

У самым пачатку XII века полацкі князь Барыс загадаў выбіць на самых вялікіх каменнях Дзвіны, па якой усё часцей і часцей бегла кроў нашых гераічных продкаў, гэты надпіс. І тады загаварылі не толькі вострыя мячы радзімы, але і яе нямыя камені. На працягу стагоддзяў яны сведчылі сваімі надпісамі, што свабодалюбівая краіна, якую прабавалі лічыць сваёй літоўскія князі, польскія паны, нямецкія «псы-рыцары», з'яўляецца адвеку рускай. На Беларусі нават «каменне гаварыла» аб тым, што:

«Здесь русский дух,
Здесь Русью пахнет».

Віцебская навуковая экспедыцыя па паспартызацыі помнікаў узяла Барысаў камень, аб якім існуе багатая літаратура і пра які не аднойчы ўспамінае ў сваёй творчасці народ, пад дзяржаўную ахову. Праз невялікі час перад ім заб'юць палі, каб абараніць літары ад імклівых дзвінскіх крыгаходаў.

Ю. ВІЦЬБІЧ.

Беларуская дэлегацыя на ўсесаюзным фізкультурным парадзе

18 ліпеня 1940 года ў Маскве адбудзецца традыцыйны ўсесаюзны фізкультурны парад. Створана камісія па падрыхтоўцы выступленняў беларускай дэлегацыі фізкультурнікаў на парадзе. У саставе камісіі тт. Ванееў (СНК БССР) — старшыня камісіі. Прохараў (ЦК КП(б)Б), Галоўкін (ЦК ЛКСМБ), Тайц (Камітэт па справах фізкультуры і спорта пры СНК БССР), Азірскі (Кіраўніцтва па справах мастацтваў пры СНК БССР).

Ад БССР у выступленнях на парадзе прымуць удзел каля 400 студэнтаў беларускага ордэнаноснага інстытута фізкультуры і тэхнікума фізкультуры. Мастацкім кіраўніком-пастаноўшчыкам запрошан т. Галейзоўскі, пастаноўшчыкам спартыўна-тэхнічным кіраўніком — т. Губанаў. галоўны мастак — ордэнаносец тав. Алтуф'еў. Музыку піша кампазітар тав. Шчаглоў.

Адкрыўся летні сезон у дамах адпачынку БССР

3-га мая ў дамах адпачынку БССР пачаўся летні сезон. Больш 900 рабочых, служачых, навуковых работнікаў выехалі адпачыць у прыгажэйшыя мясцовасці рэспублікі. Сярод атрымаўшых пуцёўкі— 85 рабочых ільнозаводаў, 100 медыцынскіх работнікаў, 100 чыгуначнікаў Заходняй і Беларускай чыгунак і інш. У чэрвені адкрываюцца дамы адпачынку ў Пінску, Вілейцы і Друскеніках.

Сёлета ўпершыню ў дамах адпачынку пабываюць тысячы працоўных заходніх абласцей рэспублікі.

(БЕЛТА).

Выстаўка, прысвечаная А. М. Горкаму

ГРОДНА. (Кар. «Звязды»). Цэнтральны музей імені А. М. Горкага пры інстытуце сусветнай літаратуры Акадэміі навук СССР адкрыў у Гродне вялікую мастацка афармленую выстаўку, прысвечаную жыццю і дзейнасці вялікага пралетарскага пісьменніка А. М. Горкага. Выстаўка карыстаецца вялікім поспехам сярод працоўных горада і сялян ваколічных вёсак. За некалькі дзён яе наведала каля 5 тыс. чалавек.

Летні дзіцячы абутак

Прадпрыемствы Белскурабуттрэста прыступілі да выпуску летняга дзіцячага абутку. У маі і чэрвені мінскай фабрыкай імені Тэльмана будзе выпушчана 40 тыс. пар туфелькаў. Акрамя таго, 110 тыс. пар каляровага дзіцячага абутку дадуць фабрыка індывідуальнага пашыву (Мінск) і фабрыка «Пратрэс» (Віцебск).

ШАХМАТЫ

Вясенні конкурс рашэння

№ 4. Знайдзіце выйгрыш!

Ход белых.

Прасунутыя пешкі каралеўскага фланга чорных пры адсутнасці чорнапольнага слана і неразвітыя фігуры ферзевага фланга — робяць пазіцыю чорных безнадзейнай. Белыя дабіваюцца выйгрыша ў некалькі хадоў, а як — прадастаўляем рашыць чытачам.

Да задання № 2: у частцы тыража «Звязды» дыяграма пазіцыі «пройгрыш у дэбюце» — аказалася няяснай: на полі d6 стаіць чорная пешка.

Рашэнні. Задача № 12 (Я. Камянецкі, Мінск). Крh6, Фg6, Лb4 і d8, Са7 і g8, Кg5 і g7, пп: a3, b3, d5 (11). Крс5, Фg1, Лb6, Сd6 і h3, Ка8 і с8, пп: а6, с4, d2. d3, f5, g3 (13) Мат у два ходы.

1 Фg6 e8! Нялёгкі ход, які адкрывае магчымасць шахаў для чорных. Аднак адступленні слана аказваюцца недастатковымі для абароны, калі 1... Cf8+ 2. Кg5—е6×; пры 1... Cf4 + 2 Кg7 — е6 ×.

Задача атрымала другі прыз на міжнародным конкурсе італьянскага журнала «Іль праблема».

Задача № 13 (таго-ж аўтара). Крf1, Са4 і с3, Лb7, пп: а6. b2, e2, e5, g3(9). Крс4, пп: а7, с6, е3. е6, f2 (6). Мат у тры ходы. На ўсе ходы чорных у прыведзенай пазіцыі ёсць гатовыя маты, але знайсці «выжыдальны» ход за белых нельга і задачу рашае:

1. Са4—с2! Прычым ні адзін з гатовых матаў не захоўваецца!

Задача заслужыла спецыяльны пачотны водзыў на адным з конкурсаў «Шахматнога листка».

Правільнае рашэнне прыведзеных задач атрымана ад тт. Ржэцкага (Лапічы), Эпштэйна і Шляпінтоха (Людзяневічы), Раманава (Заслаўе), Курапацкава (Слабодка), Пірагова (Озерэцкі л/з), Карнейчыка (Тураў), Канопіка (калгас «Новы мір»), Чадзюка (Бабровічы, Даманавіцкага раёна), Паршына, Пасканьева (Гомель).

Рашэнне задачы № 18 атрымана ад т. Лішанкова (Расасна, Дубровенскага раёна) і Русецкага (Бабруйск).

Усесаюзныя спаборніцтвы па штанзе ў Мінску

У канцы мая ў Мінску пачнуцца Усесаюзныя спаборніцтвы па штанзе, у якіх прымуць удзел 250 мацнейшых цяжкаатлетаў Савецкага Саюза.

У сталіцу Савецкай Беларусі пачалі ўжо з'язджацца штангісты брацкіх рэспублік — Грузінскай, Туркменскай і Армянскай ССР. Прыехалі і прыступілі да трэніровак чэмпіёны свету па падняццю цяжараў — ордэнаносец Серго Амбарцумян, Кас'янік, Кашаеў. Гэтымі днямі прыязджаюць сусветныя рэкардсмены Георгій Папоў, Хацімскі, Куцэнка і іншыя.

Ад БССР у спаборніцтвах прымуць удзел майстры спорта тт. Лапідус, Масаловіч і Грыгаровіч. (БЕЛТА).

СУДОВАЯ ХРОНІКА

17-ты ўчастак Народнага суда гор. Мінска разгледзеў справу былога старшыні завадскога камітэта асфальта-бетоннага завода С. І. Пуціцкага, які абвінавачваўся ў растраце прафсаюзных грошай. Як устаноўлена, Пуціцкі на працягу года прысвоіў і растраціў каля 3 тыс. рублёў прафсаюзных грошай. Каб не апынуцца на лаве падсудных, ён выехаў у Данбас, а затым у Тулу. Народны суд прыгаварыў злачынца да трох год пазбаўлення волі. Абласны суд пакінуў прыгавор у сіле.

Адказны рэдактар Т. С. ГАРБУНОЎ.

ДЗЯРЖАЎНЫ ТЭАТР МУЗЫКАЛЬНАЙ КАМЕДЫІ БССР
(памяшк. Дзярж. яўрэйск. тэатра)
6 мая
«ВЗАИМНАЯ ЛЮБОВЬ»
Пачатак у 8 г. 30 м. веч.
Каса адкрыта з 12—2 і з 4—8 г. 30 м. веч.

Кінотэатр «ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА»
«ВАСИЛИСА ПРЕКРАСНАЯ»

Кінотэатр «РОДИНА»
СТАНІЦА ДАЛЬНЯЯ

Кінотэатр «ІНТЭРНАЦЫЯНАЛ»
ВОЛГА, ВОЛГА

Кінотэатр «СПАРТАК»
ЦЫРК

Дзіцячы кінотэатр
ВЯЛІКАЕ ЖЫЦЦЁ

Кінотэатр «НАВІНЫ ДНЯ»
1. Роза і Рафаэль (навукова-папулярны фільм).
2. Канвеер дамоў (тэхнічны фільм)

УПРАЎЛЕННЮ ДЗЯРЖСТРАХА НКФ БССР
патрабуюцца
на пастаянную работу
ГАЛОЎНЫ БУХГАЛТАР і ВЕТУРАЧ
Звяртацца па адрасу: Дом Урада, пакой № 307.

МАЙСТЭРНЯМ АКАДЭМІІ НАВУК БССР
патрабуюцца:
ТОКАР-СЛЕСАР і СЛЕСАР-ІНСТРУМЕНТАЛЬШЧЫК.
Звяртацца ў аддзел кадраў — вул. Пушкіна 56, пакой 214.

МІНСКАЙ ДЭЗІНФЕКЦЫЙНАЙ СТАНЦЫІ
патрабуюцца:
ГАЛОЎНЫ БУХГАЛТАР, МАШЫНІСТКА, САНІТАРКІ-ПРЫБІРАЛЬШЧЫЦЫ і ПАДСОБНЫЯ РАБОЧЫЯ
Адрас: Падлесная вул. № 1. Тэлефон 25-150.

Кінотэатр „ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА“
СЁННЯ і ШТОДЗЁННА
НОВЫ ГУКАВЫ МАСТАЦКІ ФІЛЬМ
„ВАСИЛИСА ПРЕКРАСНАЯ“
У глядзельным зале перад кожным сеансам выступае МАСКОЎСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ АКАРДЫЁН-ДЖАЗ пад кіраўніцтвам І. ІЛЬСАРАВА.
Пачатак сеансаў: 5.45, 7.30, 9.15 і 11 г. веч.

Кінотэатр „РОДИНА“
з 7 мая
НОВЫ ГУКАВЫ МАСТАЦКІ ФІЛЬМ
„НЕПАРУШНАЯ ДРУЖБА“
(«ГОРНЫ ПАТОК»)
У ФАЙЭ ПЕРАД КОЖНЫМ СЕАНСАМ
канцэртнае выступленне сімфанічнага аркестра
пад кіраўніцтвам ЗЛАТКЕВІЧА
ПРЫ ЎДЗЕЛЕ ФЁДАРАВАЙ (спевы).
Пачатак сеансаў: 6, 7.40, 9.20 і 11 г. веч.
Каса адкрыта з 1 гадзіны дня.

СЕКТАР ЗНАДВОРНАГА ДОБРАБЫТУ МІНГОРКОМГАСА
даводзіць да ведама дзяржаўных, кааператыўных арганізацый, устаноў і прадпрыемстваў, а таксама прыватных асоб, што з 7 мая г. г. будзе праводзіцца
ВЫДАЧА НУМАРНЫХ ЗНАКАЎ ДА ВЕЛАСІПЕДАЎ І ГУЖТРАНСПАРТА НА 1940 г.
Выдача будзе праводзіцца ў памяшканні сектара знадворнага добрабыту Мінгоркомгаса (пл. Свабоды, д. № 2, у двары) з 16 да 21 гадзіны, а ў выхадныя дні з 10 да 17 гадзін.
Для атрымання нумарнага знака да веласіпедаў неабходна прад'явіць квітанцыю аб аплаце падатку. мець пры сабе пашпарт і велаць завадскі нумар і марку веласіпеда.
Для атрымання нумарных знакаў гужтранспарта: прыватным асобам прад'явіць рэгістрацыйнае пасведчанне на права заняцця ізвозам ламавым або легкавым; дзяржаўным, кааператыўным арганізацыям прад'явіць адносіну для выдачы нумарнага знака.
Падатак за веласіпеды будзе прымацца Белкомунбанкам на месцы выдачы нумарных знакаў да 1 чэрвеня 1940 г.
З 7 мая г. г. падатак будзе таксама прымацца раённымі касамі Белкомунбанка.
З 1 чэрвеня г. г. нумарныя знакі ўзору 1939 г. лічацца несапраўднымі.
МІНГОРКОМГАС.

«Беларусь» — Мінск, ім. Бебеля — Віцебск, «Пралетарый» — Магілеў, «Спартак» — Орша, заводам безалкагольных напіткаў у Бабруйску і Мазырскім піўзаводам — ВА ЎСІХ РЭСТАРАНАХ, КАФЭ, СТАЛОВЫХ, БУФЕТАХ КІНО І ТЭАТРАЎ, ГАСТРАНАМІЧНЫХ МАГАЗІНАХ, ПАЛАТКАХ і ЛАРКАХ.

ДА ВЕДАМА КІРАЎНІКОЎ І ГАЛОЎНЫХ БУХГАЛТАРАЎ прадпрыемстваў, устаноў і арганізацый, ФІНАНСАВЫХ АГЕНТАЎ райфнаддзелаў і КАМІСІЙ САДЗЕЙНАСЦІ ДЗЯРЖАЎНАМУ КРЭДЫТУ І АШЧАДНАЙ СПРАВЕ.
ЗГОДНА ПРАВІЛ РАЗМЯШЧЭННЯ
ПАЗЫКІ ТРЭЦЯЙ ПЯЦІГОДКІ
(ВЫПУСК ДРУГОГА ГОДА)
аблігацыі па падпісцы павінны быць выданы падпісчыкам на сяле не пазней 10 чэрвеня 1940 года, а па падпісцы рабочых і служачых — пры выдачы заработнай платы за 2-ю палавіну мая 1940 г.
Для забеспячэння своечасовай выдачы аблігацый бухгалтэрыя кожнай установы або прадпрыемства і фінансавыя агенты абавязаны загадзя, НЕ ПАЗНЕЙ 15 МАЯ г. г., ВЫВЕРЫЦЬ УСЕ РАЗЛІКІ ПА ПАЗЫЦЫ з ашчаднай касай і з кожным падпісчыкам у паасобку.
Адначасова неабходна праверыць, ці поўнасцю выданы аблігацыі падпісчыкам, ужо выбыўшым з калектыва, і прыняць неабходныя меры к выдачы ім аблігацый неадкладна, не чакаючы канчатковай раздачы ўсяму калектыву.
Раздача аблігацый падпісчыкам можа быць праведзена чотка і своечасова толькі пры ўмове падрыхтоўкі да яе зараз-жа.
УПРАЎЛЕННЕ ДЗЯРЖПРАЦАШЧАДКАС І ДЗЯРЖКРЭДЫТА БССР.

БЕЛАРУСКАЯ КАНТОРА ДЗЯРЖБАНКА
аб'яўляе НАБОР
НА АДКРЫВАЕМЫЯ ў гор. БЕЛАСТОКУ
КУРСЫ КРЭДЫТНЫХ ІНСПЕКТАРОЎ
з тэрмінам навучання 4 месяцы.
На курсы прымаюцца асобы з асветай роўнай 7 класам сярэдняй школы і са стажам бухгалтарскай або эканамічнай работы не менш двух год.
Прынятыя на курсы забяспечваюцца стыпендыяй у размеры 325—400 руб. у месяц, у залежнасці ад паспяховасці, а іншагароднія, апрача гэтага, кватэрай або кватэрнымі грашыма да 40 руб. у месяц.
Усе асобы па сканчэнні курсаў абавязваюцца прапрацаваць у адным з філіялаў Беларускай канторы Дзяржбанка, па назначэнню апошняй, не менш двух год.
ПРЫЁМ ЗАЯЎ НА КУРСЫ ДА 15 МАЯ.
Да заявы павінны быць прыкладзены наступныя дакументы: асабовы лісток па ўліку кадраў, падрабязная аўтабіяграфія, пасведчанне аб асвеце, дакументы аб стажы работы, даведка аб стане здароўя. Пашпарт павінен быць прад'яўлен банку ўсімі залічанымі на курсы па прыездзе іх на заняткі.
Заявы аб прыёме на курсы накіроўваць па адрасу: гор. Беласток, абласная кантора Дзяржбанка, аддзел кадраў.